

NOA SH.A.

PASQYRAT FINANCIARE

PER VITIN E MBYLLUR ME 31 DHJETOR 2018

(ME RAPORTIN E AUDITUESIT TE PAVARUR)

RAPORTI AUDITUESIT TE PAVARUR

PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR	1
PASQYRAE FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE 1	1
PASQYRA E FLUKSEVE TË PARASË.....	1
PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL	1
1. INFORMACION I PËRGJITHSHËM	5
2. BAZAT KONTABËL DHE PËRGATITJA E PASQYRAVE FINANCIARE	5
3. MONEDHA FUNKSIONALE DHE RAPORTUESE	5
4. NDRYSHIMET NË POLITIKAT KONTABËL	6
5. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABËL	9
6. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR.....	21
7. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE	33
8. TË ARDHURAT NGA INTERESAT	37
9. SHPENZIME PËR INTERESA	37
10. TARIFA DHE KOMISIONE, NETO.....	37
11. HUMBJA NGA PROVIZIONI I HUAVE DHE PARADHËNIEVE TE KLIENTËVE.....	37
12. TË ARDHURA TË TJERA.....	38
13. SHPENZIME PERSONELI	38
14. SHPENZIME TË TJERA.....	38
15. TATIMI MBI FITIMIN	39
16. MJETET MONETARE DHE EKUVALENTET ME TO	39
17. HUA INSTITUCIONEVE FINANCIARE.....	39
18. HUA DHE PARADHËNIE KLIENTËVE, NETO	39
19. AKTIVE TË QËNDRUESHME TË TRUPËZUARA.....	41
20. AKTIVE TË QËNDRUESHME TË PATRUPËZUARA	42
21. AKTIVE TË SHTYRA TATIMORE.....	42
22. AKTIVE TË TJERA	43
23. HUA.....	43
24. OBLIGACIONE	43
25. GRANTE.....	44
26. DETYRIME TË TJERA.....	44
27. KAPITALI I PAGUAR	44
28. REZERVA LIGJORE	45
29. PALËT E LIDHURA.....	45
30. ANALIZA E MATURITETIT TË AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE	45
31. ANGAZHIME DHE DETYRIME TË KONSTATUARA.....	46
32. NGJARJE PAS DATES SË RAPORTIMIT.....	46

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Për Aksionarët e NOA sh.a

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të NOA sh.a (më poshtë "Shoqëria"), që përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më datë 31 dhjetor 2018, dhe pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të parasë për vitin e mbyllur më atë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare të NOA sh.a paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Shoqërisë më 31 dhjetor 2018, dhe performancën financiare dhe flukset e parasë për vitin e mbyllur më atë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

Baza për Opinionin

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në paragrafin *Përgjegjësia e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare* të raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga Shoqëria në përputhje me *Kodin e Etikës për Profesionistët Kontabël të Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Etikës për Profesionistët Kontabël* ("Kodi i BSNEPK") së bashku me kërkesat etike që janë të përshtatshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri ("Kodi IEKA"), dhe kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe të Kodit BSNEPK.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Çështje të tjera

Pasqyrat financiare të NOA sh.a për periudhën që mbyllet më 31 dhjetor 2017, janë audituar nga një tjetër auditues, i cili ka lëshuar një opinion të pakualifikuar më 4 prill 2018.

Informacione të tjera të Përfshira në Raportin Vjetor 2018 të NOA sh.a.

Informacione të tjera përfshijnë informacione në Raportin Vjetor të Shoqërisë për vitin 2018, përveç pasqyrave financiare dhe këtij raporti të audituesit. Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Raporti Vjetor i Shoqërisë për vitin 2018 pritet të na vihet në dispozicion pas datës së këtij raporti të audituesit.

Opinionin ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim ndonjë lloj konkluzioni që jep siguri në lidhje me këto informacione.

Në lidhje me auditimin tonë të pasqyrave financiare, ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera të identifikuar më lartë kur ato të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë inkoherenca materiale me pasqyrat financiare apo me njohjen që ne kemi marrë gjatë auditimit ose përndryshe, nëse duket se ato janë me anomali materiale.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, dhe për ato kontrole të brendshme, që Drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Shoqërisë për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur drejtimi synon ta likujdojë Shoqërinë ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç sa më sipër.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Shoqërisë.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer në përputhje me SNA-të do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston.

Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- ▶ Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomalisë materiale të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit në përgjigje të këtyre rreziqeve, dhe marrim evidenca auditimi që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale si rezultat i mashtrimit është më i lartë se rreziku si rezultat i gabimit, sepse mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, përjashtime të qëllimshme, informacione të deformuara, anashkalime të kontrolleve të brendshme.
- ▶ Sigurojmë një njohje të kontrollit të brendshëm, që ka të bëjë me auditimin me qëllim që të përcaktojmë procedurat e auditimit që janë të përshtatshme sipas rrethanave, por jo për qëllime të shprehjes së një opinionin mbi efikasitetin e kontrollit të brendshëm të Shoqërisë.
- ▶ Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël dhe të shpjegimeve përkatëse të bëra nga drejtimi.
- ▶ Nxjerrim një konkluzion në lidhje me përshtatshmërinë e përdorimit të bazës kontabël të vijimësisë, bazuar në evidencën e auditimit të marrë, nëse ka një pasiguri materiale në lidhje me ngjarjet ose kushtet, e cila mund të hedhë dyshime të mëdha për aftësinë e Shoqërisë për të vijuar veprimtarinë. Nëse ne arrijmë në përfundimin që ka një pasiguri, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin e audituesit në lidhje me shpjegimet e dhëna në pasqyrat financiare, ose nëse këto shpjegime janë të papërshtatshme, duhet të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në evidencën e auditimit të marrë deri në datën e raportit tonë të auditimit. Megjithatë, ngjarje ose kushte të ardhshme mund të bëjnë që Shoqëria të ndërpresë veprimtarinë.
- ▶ Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet në to në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me personat e ngarkuar me qeverisjen e NOA sh.a, përveç të tjerave, lidhur me qëllimin dhe kohën e auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që ne mund të identifikojmë gjatë auditimit.

Ernst & Young - Ekspertë Kontabël të Autorizuar
Dega në Shqipëri

Ernst & Young Certified Auditors
30 korrik 2019
Tiranë, Shqipëri

Mario Vangjel
Auditues Ligjor

Mario Vangjel

NOA SH.A.

Pasqyra e Pozicionit Financiar

(Shumat në mijë Lek)

	Shënime	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Aktivët			
Mjete monetare dhe ekuivalentet me to	16	229,028	272,646
Hua institucioneve financiare	17	52,794	40,664
Hua dhe paradhënie klientëve, neto	18	4,399,623	3,990,359
Aktive të tjera	22	35,201	31,687
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	19	31,242	27,079
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	20	9,836	20,543
Aktive të shtyra tatimore	21	27,362	9,498
Totali i aktiveve		4,785,086	4,392,476
Detyrimet dhe kapitali			
Detyrimet			
Grante	25	230	2,996
Tatim fitimi i pagueshëm	15	13,540	1,423
Detyrime të tjera	26	80,405	71,169
Obligacione të emetuara	24	81,867	81,867
Hua	23	3,543,353	3,213,733
Totali i detyrimeve		3,719,395	3,371,188
Kapitali			
Kapitali i paguar	27	731,839	731,839
Rezerva ligjore	28	27,581	20,207
Fitime të mbartura		306,271	269,242
Totali i kapitalit		1,065,691	1,021,288
Totali i detyrimeve dhe kapitalit		4,785,086	4,392,476

Pasqyra e Pozicionit Financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet e paraqitur nga faqja 5 deri në faqen 46 dhe që janë pjesë përbërëse e Pasqyrave Financiare.

NOA SH.A.

Pasqyra e Fitimit ose Humbjes dhe të Ardhurave të Tjera Gjithëpërfshirëse

(Shumat në mijë Lek)

	Shënime	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor	
		2018	2017
			Riklasifikuar
Të ardhura nga interest	8	974,336	951,863
Shpenzime për interesa	9	(264,437)	(277,235)
Të ardhura neto nga interesat		709,899	674,628
Të ardhura nga tarifa dhe komisione	10	13,595	50,030
Shpenzime për tarifa dhe komisione	10	(2,590)	(3,332)
Tarifa dhe komisione neto		11,005	46,698
Fitimi neto nga rimarja e kredive dhe paradhëniet e klientëve	11.2	152,421	172,339
Të ardhura nga shitja e portofolit të kredive të humbura	11.3	45,240	
Të ardhura të tjera	12	6,125	16,746
Të ardhura operative neto		924,690	910,411
Shpenzime personeli	13	(314,578)	(327,800)
Shpenzime operative të tjera	14	(207,333)	(212,785)
Humbje nga provizioni i huave dhe paradhëniet për klientët	11.1	(163,941)	(164,777)
Shpenzime zhvlerësimi	19	(15,693)	(16,026)
Shpenzime amortizimi	20	(10,707)	(11,363)
Humbja neto nga kursi i këmbimit		(2,314)	(1,104)
Shpenzime totale operative		(714,566)	(733,855)
Fitimi para tatimit		210,124	176,556
Tatimi mbi fitimin	15	(34,729)	(29,060)
Fitimi për vitin		175,395	147,496
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, neto nga tatimi		-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin		175,395	147,496

Pasqyra e fitim ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse duhet të lexohet së bashku me shënimet e paraqitura nga faqja 5 deri në faqen 46 dhe që janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

NOA SH.A.

Pasqyra e Flukseve të Parasë

(Shumat në mijë Lek)

	Shënime	2018	2017
Flukset e parasë nga aktivitetet operative:			
Fitimi per vitin		175,395	147,496
<i>Rregullimet për:</i>			
Shpenzime zhvlerësimi	19	15,693	16,026
Shpenzime amortizimi	20	10,707	11,363
Humbje nga nxjerrja nga përdorimi i aktiveve		261	750
Humbje nga zhvlerësimi i kredive ndaj klientëve	11.1	163,941	164,777
Humbjet neto nga kursi i këmbimit		2,314	-
Rimarrje nga çështja gjyqësore për tatimin mbi fitimin		-	(9,381)
Amortizimi i granteve	25	(2,767)	(5,288)
Të ardhura nga interesa	8	(974,336)	(951,863)
Shpenzime per interesa	9	264,437	277,235
Shpenzime për tatim fitimin	15	34,729	29,060
<i>Ndryshime në</i>			
Hua dhe paradhënie klientëve		(641,716)	(311,509)
Hua institucioneve financiare		(12,130)	28,636
Aktive të tjera		(3,513)	3,785
Detyrime të tjera		9,236	2,462
		(957,749)	(596,451)
Interes i arkëtuar		969,126	947,224
Interes i paguar		(266,882)	(270,101)
Tatimi mbi fitimin i paguar		(27,988)	(30,618)
Mjetet monetare (të përdorura) /gjeneruar nga aktiviteti operativ, neto		(283,493)	50,054
Flukset e parasë nga aktivitete investuese:			
Blerje të aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara	19	(19,856)	(7,953)
Blerje të aktiveve të qëndrueshme të patrupëzuara	20	-	(318)
Mjete monetare të përdorura në aktivitetet investuese, neto		(19,856)	(8,271)
Flukset e Parasë nga aktivitete financuese:			
(Pagesa)/hyrje nga huatë	6f	331,840	(74,656)
Hyrje nga emetimi i obligacioneve	24	-	80,000
Hyrje nga grantet	25	-	138
Dividendë të paguar	27	(69,890)	(68,060)
Mjete monetare të gjeneruara/(përdorura) nga aktiviteti financuese, neto		261,951	(62,578)
Rënie te mjeteve monetare dhe ekuivalente me to, neto		(41,398)	(20,795)
Mjete monetare dhe ekuivalente me to në fillim të vitit	16	272,646	296,217
Diferencë neto nga kursi i këmbimit		(2,220)	(2,776)
Mjete monetare dhe ekuivalente me to në fund të vitit	16	229,028	272,646

Pasqyra e flukseve të parasë duhet të lexohet së bashku me shënimet e paraqitura nga faqja 5 deri në faqen 46 dhe që janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Pasqyra e Ndryshimeve në Kapital

(Shumat në mijë Lek)

	Kapitali aksionar	Rezerva ligjore	Fitimet e mbartura	Totali
Gjendja më 1 janar 2017	731,839	13,357	196,656	941,851
Fitimi për vitin	-	-	147,496	147,496
Totali i të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse	-	-	147,496	147,496
Transaksione me pronarët e Shoqërisë				
Transferim i fitimit të mbartur në rezervën ligjore	-	6,850	(6,850)	-
Dividendë (shënimi 27)	-	-	(68,060)	(68,060)
Totali i transaksioneve me pronarët e Shoqërisë	-	6,850	(74,910)	(68,060)
Gjendja më 31 dhjetor 2017	731,839	20,207	269,242	1,021,288
Impakti i aplikimit të SNRF 9 (shenimi 4 A)			(22,433)	(22,433)
Ndyshimet në politikën kontabël, tarifa e aplikimit	-	-	(38,669)	(38,669)
Gjendja e rishikuar më 01 Janar 2018	731,839	20,207	208,140	960,186
Fitimi për vitin	-	-	175,395	175,395
Totali i të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse	-	-	175,395	175,395
Transaksione me pronarët e Shoqërisë				
Transferim i fitimit të mbartur në rezervën ligjore		7,374	(7,374)	-
Dividendë (shenimi 27)			(69,890)	(69,890)
Totali i transaksioneve me pronarët e Shoqërisë	-	7,374	(77,264)	(69,890)
Gjendja më 31 dhjetor 2018	731,839	27,581	306,271	1,065,691

Pasqyra e ndryshimeve në kapital duhet të lexohet së bashku me shënimet e paraqitura nga faqja 5 deri në faqen 46 dhe që janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Drejtimi i Shoqërisë ka autorizuar këto pasqyra financiare më 26 Korrik 2019 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Herjola Spahiu
Drejtor Ekzekutiv

Ariola Çela
Drejtore e Financës

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

1. Informacion i përgjithshëm

NOA SH.A (referuar si “NOA” ose “Shoqëria”), është një Shoqëri aksionare shqiptare e vendosur në Tiranë, e cila vepron në fushën e mikro-kredisë për individë dhe Shoqëri të vogla dhe të mesme. Ka filluar aktivitetin e saj në 1999 si PSHM (Partneri Shqiptar në Mikrokredi) dhe më vonë si Opportunity Albania, në 2010 aksionet e Shoqërisë u blenë nga NOA Holdings N.V, një entitet i huaj i themeluar në Hollandë. Në 2011 emri i shoqërisë u ndryshua nga Opportunity Albania në NOA SH.A. Në mars të vitit 2018 shoqëria kontrolluese përfundimtare është Amryta Capital LLP me bazë në Londër.

Në 31 dhjetor 2018, struktura e aksionerëve të NOA SH.A. është si mëposhtë:

- NOA Holding N.V. 99.99%
- NOA Cooperatief U.A. 0.01%

NOA SH.A. udhëhiqet nga Këshilli i Administrimit dhe Drejtimi Ekzekutiv i Shoqërisë. Këshilli i Administrimit përbëhet nga 5 anëtarë, nga të cilat 4 janë të pavarur dhe nuk janë të lidhur me interesat dhe aktivitetin e Shoqërisë.

Anëtarë të Këshillit të Administrimit në datën e raportimit janë:

1. Andrew Walsh, Kryetari i Këshillit
2. Herjola Spahiu, Zv / Kryetar
3. Tomas Hlavac, Anëtar
4. Elona Gjika, Anëtar
5. Petr Sastinsky, Anëtar, emeruar në janar 2019

Drejtimi Ekzekutiv përbëhet nga Administratorët e Shoqërisë dhe Grupi i Drejtuesëve kryesore.

Më 31 dhjetor 2018, Shoqëria operon më 26 pika shitje (2017: 26) të vendosura në të gjithë vendin duke ofruar shërbimet e saj përmes 272 punonjësve (2017: 282 punonjës). Zyrat qendrore të NOA janë në Tiranë Shqipëri, të regjistruara në adresën “Rruga Tish Daia”, pranë Komunës së Parisit, “Kompleksi Haxhiu” (Kika 2), Pallati nr. 2, Kati 1, Tiranë.

2. Bazat kontabël dhe përgatitja e pasqyrave financiare

2.1 Bazat kontabël

Këto Pasqyra Financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Ky është seti i parë i pasqyrave financiare vjetore në të cilën janë aplikuar SNRF 9 Instrumentet Financiare dhe SNRF 15 Të ardhurat nga kontratat me klientët. Ndryshimet e rendësishme në politikat e kontabilitetit paraqiten në shënimin 5.

Detajet e politikave kontabël të Shoqërisë janë të përfshira në Shënimin 6.

2.2 Bazat e përgatitjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur duke u bazuar në koston historike.

3. Monedha funksionale dhe raportuese

Këto pasqyra financiare paraqiten në Lek Shqiptar (“LEK”), e cila është edhe monedha funksionale e Shoqërisë. Të gjitha shifrat janë rrumbullakosur në mijëshen më të afërt, përveçse kur shprehet ndryshe.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

4. Ndryshimet në politikat kontabël

Në këto pasqyra financiare Shoqëria ka aplikuar për herë të parë kërkesat e SNRF 9 “Instrumentet Financiare” nga 01 janar 2018. Klasifikimi dhe matja, dhe kërkesat për zhvlerësimin janë aplikuar në retrospektivë duke rregulluar gjëndjen hapëse në datën e aplikimit fillestar. Sic është lejuar nga SNRF 9, NOA nuk ka riklasifikuar periudhat krahasuese por ka njohur impaktin e aplikimit të SNRF 9 më 01 janar 2018 direkt në fitimet e mbartura.

Në vazhdim, NOA ka aplikuar standardin e ri SNRF 15 “Të ardhura nga kontratat me klientët” dhe një numër interpretimesh dhe ndryshimesh të standardeve të cilët nuk kanë patur efekt të rëndësishëm në pasqyra financiare.

A SNRF 9 Instrumentet Financiare

SNRF 9 ka përcaktuar kërkesat për njohjen dhe matjen e aktiveve financiare, detyrimeve financiare dhe të disa kontratave për shitje ose blerje të mjeteve jo financiare. Ky standard zëvendëson SNK 39 “Instrumentet financiare, Njohja dhe Matja”. Kërkesat e SNRF 9 përfaqësojnë ndryshime të rëndësishme nga SNK 39. Standardi i ri sjell ndryshime thelbësore në kontabilizimin e aktiveve financiare dhe disa aspekte në kontabilizimin e detyrimeve financiare.

Shoqëria ka aplikuar ndryshimet e vazhdueshme të SNRF 7 Instrumentet Financiare. Kërkesat për dhënien e informacioneve shpjeguese janë paraqitur për vitin 2018, nuk janë aplikuar në informacionet krahasuese. Ndryshimet kyc të politikave kontabël të shoqërisë të ardhura si rezultat i aplikimit të SNRF 9 janë përmbledhur më poshtë.

Klasifikimi dhe matja – Aktive financiare dhe detyrime financiare

SNRF 9 përmban një metodë të re klasifikimi dhe matje për aktivet financiare bazuar në modelin e biznesit për menaxhimin e aktiveve financiare dhe karakteristikat e flukseve monetare. Standardi përfshin tre kategori kryesore të klasifikimit për aktivet financiare: matur me koston e amortizuar, vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse dhe matura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes. Standardi eliminon kategoritë ekzistuese të SNK 39 të aktiveve të mbajtura deri në maturim, huatë dhe llogaritë e arkëtueshme dhe aktiveve të vlefshme për shitje.

Një aktiv financiar matet me koston e amortizuar nëse plotëson të dyja kushtet e mëposhtme dhe nuk është konceptuar të mbahet sipas vlerës së drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse;

- Aktiv i financiar mbahet sipas modelit të biznesit objektivi i të cilit është mbajtja e aktiveve me qëllim arketimin e flukseve monetare kontraktuale; dhe
- kushtet kontraktuale të aktivit shkaktojnë në datat e specifikuara a flukse monetare të cilat janë vetëm pagesa të principalit dhe të interesit (SPPI) në shumën e e papaguar të principalit.

Një aktiv financiar matet në vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse nëse i plotëson të dy kushtet e mëposhtme dhe nuk është konceptuar si vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes:

- aktiv i financiar mbahet sipas një modelit të biznesit objektivi i të cilit është arritjet si duke arketuar flukse mjeteve monetare kontraktuale ashtu dhe shitur aktive financiare; dhe
- kushtet kontraktuale të aktivit financiar shkaktojnë në data të specifikuara flukse monetare të cilat janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit për shumën e papaguar të principalit.

Provizioni- aktivet financiare

SNRF 9 zëvendëson modelin e “Humbjes së ndodhur” sipas SNK 39 në modelin e “Humbjeve të mundshme të pritshme të kredisë” (ECL). Kjo kërkon një gjykim të konsiderueshëm për të vlerësuar si ndryshimet në faktorët ekonomikë do të ndikojnë në ECL, e cila do të përcaktohet me metodën e probabilitetit të ponderuar.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

4. Ndryshimet në politikat kontabël (vazhdimi)

A SNRF 9 Instrumentet Financiare (vazhdimi)

Modeli i ri i provizionimit do të aplikohet në aktivet financiare të cilat janë instrumenta borxhi jo të matura sipas vlerës së drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes. Sipas SNRF 9, për investimet në kapital nuk njihet humbje nga provizionet. Kërkesat e provizionimit sipas SNRF 9 janë komplekse dhe kërkojnë gjykimin e menaxhimit, vlerësime dhe supozime, vecanërisht në fushat e mëposhtme:

- vlerësimi nëse rreziku i kredise i një instrumenti është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare; dhe
- përfshin informacion që i përket të ardhmes për matjen e ECL.

SNRF 9 kërkon që humbja për ECL të njihet për 12-mujt e ardhshëm ose përgjatë gjithë jetës së kredisë. Humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetës janë humbjet e pritshme si rezultat i ngjarjeve të mospagesës përgjatë jetës së një instrumenti financiar, ndërsa ECL 12 mujore përfaqëson humbjet e parashikuara të kredise që rezultojnë nga ngjarjeve të mospagesës për një instrument financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.

Aktivitetet financiare me kredit të cvlerësuar janë përcaktuar nga SNRF 9 në mënyrë të ngjashme me aktivitetet financiare të cvlerësuar sipas SNK 39.

Periudha tranzitore

Ndryshimet në politikat kontabël si rezultat i miratimit të SNRF 9 janë aplikuar në retrospektive, përveç si më poshtë:

- Periudhat krahasuese nuk janë riparaqitur. Diferencat në vlerën e mbartur të aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare si rezultat i aplikimit të SNRF 9 janë njohur në fitimin e mbartur dhe rezervat me 01 janar 2018.
- Në vijim të sa me sipër, informacioni i paraqitur në vitin 2017 nuk reflekton kërkesat e SNRF 9 dhe për rrjedhojë nuk është i krahasueshëm me informacionin e prezantuar në vitin 2018 sipas SNRF 9.
- Në vlerësimin e vitit 2017 paraqitur në pasqyrat financiare, rregullimi total nga aplikimi i SNRF 9 në gjendjen hapese të fitimit të mbartur u paraqit një ulje përafërsisht 44,858 mijë Leke. Vlerësimi i mësipërm ishte paraprak pasi nuk ishte finalizuar e gjithë puna në datën e raportimit. Impakti aktual i aplikimit të SNRF 9 me 1 janar 2018 u ndryshua për shkak të uljes së provisionit të kredise.

Tabela më poshtë rakordon gjendjen hapese të provigjionit për humbjen e kredisë sipas SNK 39 ose SNK 37 me 31 dhjetor 2017 me ECL përlllogaritur sipas SNRF 9 me 1 janar 2018.

	Impakti i aplikimit		
	31dhjetor 2017	për herë të pare	1 janar 2018
Fondi provigjionit për:	Sipas SNK39/SNK37	Ri-matja	Sipas SNRF 9
Mjete monetare dhe ekuivalente me to	272,646	-	272,646
Hua institucioneve financiare	40,664	-	40,664
Hua dhe paradhënie klientëve	3,990,359	(26,392)	3,963,967
Aktive të tjera	9,784	-	9,784
Total	4,313,453	(26,392)	4,287,061

NOA SH.A.

Pasqyra e Ndryshimeve në Kapital

(Shumat në mijë Lek)

4. Ndryshimet në politikat kontabël (vazhdimi)

A SNRF 9 Instrumentet Financiare (vazhdimi)

Periudha e tranzicionit (vazhdim)

Rakordimi I vleres se mbetur sipas SNK 39 dhe gjendjes hapese te raportuar sipas SNRF 9 më 1 Janar 2018 është si më poshtë vijon:

	Impakti i aplikimit per herë të parë SNRF 9				
	31 dhjetor 2017				1 Janar 2018
	Matja SNK 39		Ri-	Ri-matje	Matja SNRF 9
	Kategoria	Shuma	Klasifikim	ECL	Shuma Kategoria
Aktivitet financiar					
Mjete monetare dhe ekuivalentet me to	L&R	272,646	-	-	272,646 AC
Hua institucioneve financiare	L&R	40,664	-	-	40,664 AC
Hua dhe paradhënie klienteve, neto	L&R	3,990,359		(26,392)	3,963,967 AC
Aktive jo financiare					
Aktive te shtyra tatimore		9,498		3,959	13,457
Totali i aktiveve		4,313,167	-	(22,433)	4,290,734
Detyrime financiare					
Hua	AC	3,213,733	-	-	3,213,733 AC
Obligacione	AC	81,867	-	-	81,867 AC
Detyrime te tjera		62,949	-	-	62,949 AC
Detyrime jo financiare					
Grante		2,996	-	-	2,996
Tatim fitim i pagueshem		1,423		-	1,423
Detyrime të tjera		8,220	-	-	8,220
Totalii detyrimeve		3,371,188	-	-	3,371,188
Fitime te mbartura		269,242	-	(22,433)	246,809

NOA SH.A.

Pasqyra e Ndryshimeve në Kapital

(Shumat në mijë Lek)

4. Ndryshimet ne politikat kontabel (vazhdimi)

B. SNRF15 Te ardhurat nga kontratat me klientët.

SNRF 15 krijon një kuadër gjithëpërfshirës për të përcaktuar nëse, si, sa dhe kur të ardhurat njihen. Ai zëvendëson standardet ekzistuese për njohjen e të ardhurave, duke përfshirë SNK 18 Të Ardhurat, SNK 11 Kontratat e Ndërtimit dhe IFRIC 13 Programet e Besnikërisë së Konsumatorëve.

SNRF 15 është efektive për periudhat raportuese që fillojnë nga 1 janari 2018, dhe lejohet aplikimi i hershëm. Shoqëria vepron si agjent për Shoqëritë e sigurimeve, tarifa e arketuar nga ky shërbim është njohur në bazë të SNRF 15. Në vitin 2018, nuk ka impakt aplikimi për herë të parë i SNRF 15.

5. Politika të rëndësishme kontabël

Politikat kontabël të paraqitura më poshtë janë zbatuar në mënyrë të vazhdueshme nga Shoqëria në të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare, përveç riklasifikimit të paraqitur në shënimin 5 (t) krahasueset.

(a) Baza e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur bazuar në koston historike.

(b) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedha të huaja konvertohen në monedhën funksionale me kursin e datës së transaksionit.

Aktivitet dhe detyrimet monetare në monedha të huaja konvertohen në monedhën funksionale me kursin e datës së raportimit. Aktivitet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj, përveç kapitalit, që maten me kosto historike konvertohen në monedhë funksionale me kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Aktivitet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj, përveç kapitalit, që maten me vlerë të drejtë konvertohen në monedhë funksionale me kursin e këmbimit në datën kur është vendosur vlera e drejtë. Diferencat që vijnë nga konvertimet njihen në humbje ose fitim.

(c) Të ardhura/ shpenzime interesi

Sipas SNK 39 dhe SNRF 9 të ardhurat dhe shpenzimet nga interesat njihen në fitim ose humbje bazuar në metodën efektive të interesit. Norma efektive e interesit është norma që skonton arketimet dhe pagesat e pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së aktivitet ose detyrimit financiar

- vlerën bruto të mbetur të aktivitet financiar ose
- kosto e amortizuar të detyrimit financiar.

Gjatë perlllogaritjes së normës efektive të interesit për instrumentet financiarë të ndryshëm nga aktivitet e blera ose aktive të gjeneruara të zhvleresuara, Shoqëria vlerëson flukset monetare të ardhshme duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo ECL. Për aktivitet financiare të blera ose aktivitet e gjeneruara të zhvleresuara, llogaritet norma efektive e interesit të rregulluar nga zhvlerësimi i kredise duke përdorur flukset monetare të ardhshme duke përfshirë dhe ECL. Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin kostot dhe tarifat e transaksionit dhe njësitë e paguara ose të pranuar që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të një aktivitet ose detyrimi financiar.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

5. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Norma efektive e interesit llogaritet me njohjen për here të pare të aktivitetit financiar ose detyrimit financiar. Në llogaritjen e të ardhurave dhe shpenzimeve të interesit, norma efektive e interesit llogaritet mbi vlerën bruto të mbetur të aktivitetit (kur aktivi nuk është i zhvlerësuar) ose me koston e amortizuar të detyrimit. Norma efektive e interesit rishikohet si rezultat i rivlerësimit periodik të flukseve të monetare të instrumenteve me normë të ndryshueshme për të pasqyruar lëvizjet në normat e interesit të tregut.

Shoqëria llogarit të ardhurat e interesit nga aktivet financiare, të tjera nga ato që janë konsideruar si të zhvlerësuar, duke përdorur norme efektive interesi (NEI) mbi vlerën brutote mbetur të aktivitetit financiar. Kur një aktiv financiar ka humbje të vlerës së kredise (sic është përcaktuar në shënimin 5(vi) dhe për më tepër është në Klasën 3) Shoqëria llogarit të ardhurat nga interesi duke përdorur NEI në vlerën neto të amortizimit të aktivitetit financiar. Nëse aktivi financiar rregullohet “kurohet” (sic është përshkruar në shënimin 5(vi)) dhe nuk është me e kategorizuar si kredi e vonuar, Shoqëria ndryshon llogaritjen e të ardhurave nga interesi në vlerën bruto.

Llogaritja e të ardhurave nga interesi duke përdorur metodën efektive të interesit përfshin interesat nga aktivet të matura me kosto të amortizuar; shpenzimet e interesit përfshijnë interesin nga detyrimet financiare të matura me kosto të amortizuar.

(d) Tarifa dhe komisione

Politike e aplikuar nga 1 Janar 2018

Shoqëria gjeneron të ardhura nga tarifat dhe komisionet nga një shumëllojshmeri shërbimesh financiare që u ofron klientëve të saj. Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet njihen në atë masë që pasqyrojnë shumën për të cilën Shoqëria pret të ketë të drejtë të marrë në këmbim të ofrimit të shërbimeve.

Detyrimet e performancës, si dhe kohëzgjatja e marrjes së tyre, identifikohen dhe përcaktohen në fillim të kontratës. Kontratat e të ardhurave të Shoqërisë zakonisht nuk përfshijnë detyrime të shumta të performancës.

Kur Shoqëria ofron një shërbim për klientët e saj, shërbimi faturohet përgjithësisht pas përfitimit të menjëhershëm të shërbimit të ofruar në datën e caktuar ose në fund të kontratës për një shërbim të ofruar për një periudhë të caktuar kohore.

Shoqëria ka konkluduar në përgjithësi se është agjent në aranzhimet e saj të të ardhurave sepse zakonisht nuk kontrollon shërbimet përpara se t'i transferojë ato në kompaninë e sigurimit.

Shërbimet e ofruara sigurohen kur përmbushen detyrimet e performancës së Shoqërisë në një moment kohor dhe njihen dhe kur kontrolli i shërbimeve i transferohet klientit. Kjo zakonisht është në përfundim të transaksionit ose shërbimit bazë ose, për tarifat ose komponentët e tarifave që janë të lidhura me një performancë të caktuar pas përmbushjes së kriterëve përkatës të performancës. Këto përfshijnë tarifat dhe komisionet që dalin nga negocimi ose pjesëmarrja në negocimin e një transaksioni për një palë të tretë, të tilla si marrëveshja / pjesëmarrja ose negociata si pjesë e tarifave të brokerimit.

Shoqëria zakonisht ka një detyrim të vetëm të performancës në lidhje me këto shërbime, që është të përfundojë me sukses transaksionin e specifikuar në kontratë.

Tarifat e Brokerimit: Shoqëria vepron si ndërmjetës për shitjen e kontratave të sigurimit në emër të shoqërisë së sigurimit dhe merr një komision fiks për çdo transaksion.

Detyrimi i shoqërisë është të ekzekutojë marrëveshjen në emër të shoqërisë së sigurimit dhe të ardhurat njihen pasi të kryhet çdo marrëveshje (në datën e marrëveshjes). Pagesa e komisionit kyhet në fund të muajit.

Shoqëria vepron si agjent sigurimi dhe vepron vetëm si ndërmjetës në lidhjen e kontratave të sigurimit me klientët e saj. Shoqëria nuk kontrollon shërbimet e premtuara përpara transferimit tek klienti.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

5. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Politike e aplikuar përpara 1 janar 2018

Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet vijnë nga shërbimet financiare që ofrohen nga Shoqëria. Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet njihen në momentin që ofrohet shërbimi.

Shpenzimet nga tarifat dhe komisionet të cilat janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit për një aktiv ose detyrim financiar, përfshihen në matjen e normës efektive të interesit.

Shpenzime të tjera për tarifa dhe komisione që lidhen kryesisht me tarifat e transaksioneve dhe shërbimeve dhe jo me dhënien e kredive ndaj klientëve, këto tarifa shpenzohen në momentin që shërbimet përfitohen.

(e) Qira financiare

Percaktimi nëse një marrëveshje është qira financiare apo përmban elemente të qirase financiare varet nga përdorimi specifik i aktivitetit ose aktiveve. Qiraja financiare është qiraja, nepërmjet të cilës qiramarësit i kalohen nga qiradhënësi të gjitha rreziqet dhe përfitimet që kanë të bëjnë me pronësinë e një mjeti. Titulli mund të kalojë osë jo qiramarësit.

Shoqëria si qiramarës

Qiratë të cilat nuk transferojnë tek Shoqëria të gjitha rreziqet dhe përfitimet që kanë të bëjnë me pronësinë e mjetit janë qera operative. Pagesat e kryera për qiratë operative njihen si shpenzime në pasqyrën e të ardhurave gjatë periudhës së qirasë sipas metodës lineare. Skemat e përfituara të nxitjes së qirasë njihen si pjesë përbërëse e shpenzimit total të qirasë përgjatë jetëgjatësisë së saj.

(f) Shpenzimi i tatimit mbi fitimin

Shpenzimi i tatimit mbi fitimin përfshin tatimin e periudhës aktuale dhe tatimin e shtyrë. Tatimi mbi fitimin njihet në humbje ose fitim përveç pjesës që lidhet me zëra të njohur direkt në kapital, ose në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse. Interesat dhe penalitetet që lidhen me tatimin mbi të ardhurat, duke përfshirë trajtimet e pasigurta tatimore, trajtohen sipas SNK 37 *Provizionet, Detyrimet dhe aktivet e Kushtëzuara*.

(i) Tatimi aktual

Tatimi aktual është tatimi që pritet të paguhet ose arkëtohet mbi fitimin ose humbjen e tatueshme të vitit, dhe çdo sistemim të tatimit të pagueshëm për vitet e mëparshme. Shuma e tatimit aktual të pagueshëm ose të arkëtueshme është vlerësimi më i mirë i shumës së tatimit që pritet të paguhet ose të merret cili reflekton pasigurinë në lidhje me tatimet mbi të ardhurat, nëse ka. Ai matet duke përdorur normat e taksave të miratuara ose të miratuara në mënyrë thelbësore në datën e raportimit. Aktivitetet dhe detyrimet tatimore aktuale janë kompensuar (netuar) vetëm nëse plotësohen disa kritere.

(ii) Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë njihet lidhur me diferencat e përkohshme ndërmjet vlerave të mbartura të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime raportimi financiar dhe vlerat e përdorura për qëllime tatimore.

Një aktiv tatimor i shtyrë njihet për humbjen tatimore të papërdorur, kreditimet tatimore të papërdorura dhe diferencat e përkohshme të zbritshme deri në masën që është e mundur që të kenë fitime të tatueshme në të ardhmen, kundrejt të cilave ato mund të përdoren. Fitimet e ardhshme të tatueshme përcaktohen në bazë të planeve të biznesit. Aktivitetet tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë raportimi dhe zvogëlohen në masën që nuk është më e mundur që të realizohet përfitim fiskal; Këto zvogëlime rimerren, kur mundësia e fitimit të ardhshëm tatimor përmirësohet.

Aktivitetet tatimore të shtyra të panjohura rishikohen në çdo datë raportimi dhe njihen për aq sa është e mundur që përfitimi tatimor të realizohet. Tatimi i shtyrë matet me normat tatimore që pritet të zbatohen mbi diferencat e përkohshme të cilat kthehen, në bazë të ligjeve në fuqi ose miratuar në datën e raportimit financiar.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

5. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(ii) Tatimi i shtyrë (vazhdim)

Matja e tatimit të shtyrë reflekton pasojat tatimore që do duhet të ndiqen nga mënyra se si Shoqëria pret, në datën e raportimit, të rikuperojë ose shlyejë vlerën e mbartur të aktiveve ose detyrimeve të veta. Aktiv i tatimor i shtyrë kompensohet me detyrimin tatimor të shtyre vetëm në qoftë se kriteret e caktuara përmbushen.

(g) Aktivet dhe detyrimet financiare

(i) Njohja dhe matja fillestare

Shoqëria fillimisht njeh huatë dhe paradhëniet në datën kur ato krijohen.

Të gjitha aktivet dhe detyrimet e tjera financiare njihen në datën e tregimit, në të cilën Shoqëria është palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

Një aktiv ose detyrim financiar është matur fillimisht me vlerën e drejtë plus, për cdo njësi jo pjese e vlerën e drejte nepermjet fitimit ose humbjes, kostot e transaksionit janë të lidhura drejtpërdrejt me blerjen apo emetimin e tyre.

(ii) Klasifikimi

Aktivitetet financiare - Politike e zbatueshme nga 1 janari 2018

Në njohjen fillestare, një aktiv financiar klasifikohet si i matur me: koston e amortizuar, vlerën e drejte nepermjet te ardhurave te tjera gjithëpërfshirëse ose vlerën e drejte nepermjet fitimit ose humbjes.

Një aktiv financiar matet me koston e amortizuar nëse plotëson të dyja kushtet e mëposhtme dhe nuk është përcaktuar sime vlerën e drejte nepermjet fitimit ose humbjes :

-aktiv i mbahet sipas modelit të biznesit objektivi i të cilit është mbajtja e aktivitetit për tu arkëtuar: dhe flukset kontraktuale monetare dhe kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar të cilat lindin në datat specifike të flukseve monetare të cilat janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit (SPPI).

Instrumentet e borxhit të matshme si me vlerën e drejte nepermjet te ardhurave te tjera gjithëpërfshirëse vetëm nëse plotësohen të gjitha kushtet dhe nuk janë përcaktuar si vlerën e drejte nepermjet fitimit ose humbjes:

-aktiv i mbahet sipas modelit të biznesit objektivi i të cilit është mbajtja e aktivitetit të mbledhjes së flukseve monetare kontraktuale dhe shitja e aktiveve financiare;

-dhe kushtet kontraktuale të aktiveve financiare të cilat lindin në një datë specifike të flukseve monetare të cilat vetëm pagesa të principalit dhe interesit (SPPI).

Për njohjen fillestare të një investimi kapital i cili nuk mbahet për qëllime tregtimi, Shoqëria mund të zgjedhë në mënyrë të pakthyeshme të paraqesë ndryshimet e mëvonshme në vlerën e drejtë në OCI; Këto zgjedhje janë bërë në bazë të investimeve të njëpasnjëshme.

Të gjitha aktivet e tjera janë klasifikuar dhe matur me vlerën e drejte nepermjet fitimit ose humbjes.

Vlerësimi e modelit të biznesit

Në vlerësimin e objektivit të modelit të biznesit, Shoqëria konsideroi informacionin e mëposhtëm:

- Politikat dhe objektivat e deklaruara për portofolin dhe veprimet e tyre në praktikë, duke përfshirë nëse strategjia e menaxhmentit fokusohet në krijimin e të ardhurave nga interesi kontraktual;
- Mënyra e vlerësimit dhe raportimit të performancës së portofolit tek drejtuesit të Shoqërisë;
- Rreziku që ndikon performancën e modelit të biznesit (dhe aktivitetet financiare të mbajtura sipas atij modelit të biznesit) dhe si këto rreziqe manaxhohen; dhe
- Frekuencën e pritshme të shitjeve në vlerën dhe kohë

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

5. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(i) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(ii) Klasifikimi (vazhdim)

Qasja e modelit të biznesit është bazuar në mënyrë të arsyeshme në skenaret e pritshëm pa marrë “skenarin më të keq” apo “skenarin nën stres” në llogaritje. Nëse flukset e mjeteve monetare, pas njohjes fillestare realizohen në një mënyrë që ndryshon nga pritshmëritë fillestare të shoqërisë, Shoqëria nuk ndryshon klasifikimin e aktiveve të mbetura financiare të mbajtura në atë model biznesi, por përfshin këtë informacion gjatë vlerësimit të aktiveve financiare të sapo krijuara ose te blera.

Nga 1 Janari 2018 Shoqëria klasifikon aktivet e veta financiare duke u bazuar në modelin e biznesit, mbajtur për tu arkëtuar.

Vlerësimet nëse flukset monetare kontraktuale janë pagesa të vetme të principalit dhe interesit.

Në vlerësimin nëse flukset monetare kontraktuale janë pagesa të vetme të principalit dhe interesit, Shoqëria konsideron termat kontraktuale dhe Instrumentet. Kjo përfshin vlerësimin nëse aktivi financiar përmban terma kontraktual të cilat mund të ndryshojnë kohen ose shumen e flukseve hyrëse aq sa mund të mos përmbushë këtë kusht.

Për qëllimë të këtij vlerësimi “Principalit” është përcaktuar me vlerën e drejtë të aktivitetit financiar në njohjen fillestare. “Interesi” është përcaktuar si vlera në kohë e parasë për këtë rrezik të lidhur me shumën e papaguar të Principalit në një periudhë të caktuar duke përfshirë rrezikun bazë të kredise dhe kostot (psh rrezikun e likuiditetit dhe kostot administrative) gjithashtu edhe marzhet e fitimit. Të gjitha aktivet financiare kanë kaluar testin SPPI (pagesa të vetme të Principalit dhe interesit) dhe aktivet financiare janë njohur me vlerë të mbetur.

Riklasifikimi

Aktivitetet financiare nuk janë riklasifikuar pas njohjes së tyre fillestare, përveçse në periudhën pasi Shoqëria ndryshoi modelin e biznesit për manaxhimin e aktiveve financiare. Nuk ka klasifikime të ndodhura gjatë vitit 2018

Aktivitetet financiare - Politika e zbatueshme para 1 janarit 2018

Shoqëria ka klasifikuar aktivet e saj financiare në një nga kategoritë e mëposhtme:

- hua dhe të arketueshme

-të mbajtura deri në maturitet

-të vlefshme për shitje dhe në vlerën e drejtë nepermjet fitimit ose humbjes, dhe me këtë kategori: të mbajtur për qëllime tregtimi; ose të përcaktuar si vlerën e drejtë nepermjet fitimit ose humbjes.

Shoqëria ka klasifikuar detyrimet e veta financiare, të tjera përveç garancitë financiare dhe angazhime kreditimi, të matura me kosto të amortizuar.

(iii) Çregjistrimi

Shoqëria çregjistron një aktiv financiar kur të drejtat kontraktuale ndaj flukseve monetare që rrjedhin nga aktivi financiar mbarojnë, ose kur ajo i transferon të drejtën kontraktuale për arkëtimin e flukseve monetare nga aktivi financiar një pale tjetër, pa mbajtur kontrollin ose të gjitha rreziqet e pronësisë së aktivitetit financiar. Interesi nga aktivet financiare të transferuara që përfitohet ose mbahet nga Shoqëria njihet si një aktiv ose detyrim i veçantë.

Në çregjistrimin e një aktiviteti financiar diferenca midis shumës së mbartur të aktivitetit (ose shumës së mbartur të shpërndarë sipas pjesës së aktivitetit të çregjistruar) dhe shume se (i) konsiderueshme për tu marrë (përfshirë cdo aktiv të ri të marrë duke zbritur detyrimet e reja të supozuara) dhe (ii) cdo të ardhur ose humbje të akumuluar e cila është e njohur në OCI, njihet në fitim ose humbje.

Shoqëria çregjistron një detyrim financiar kur detyrimet kontraktuale mbarojnë, janë shlyer ose janë anuluar.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

5. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iii) Çregjistrimi (vazhdim)

Shoqëria kryen transaksione me anë të të cilave transferon aktivet të njohura në pasqyrën e pozicionit financiar, por në të njëjtën kohë mbart të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivit të transferuar, ose një pjesë të tyre. Nëse mbarten të gjitha rreziqet dhe përfitimet, atëherë aktivet e transferuara vazhdojnë të njihen në pasqyrën e pozicionit financiar. Transferimi i aktiveve ku ruhen kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet, përfshin huadhënien e letrave me vlerë dhe transaksionet e riblerjeve.

Kur aktivet i shiten një pale të tretë me një përqindje totale aktuale të shkëmbimit të kthimit mbi aktivet e transferuara, transaksioni llogaritet si një transaksion financiar i siguruar i ngjashëm me transaksionet e riblerjes.

Në disa transaksione të caktuara ku Shoqëria as nuk mbart dhe as nuk transferon rreziqet dhe përfitimet e pronësisë mbi aktivin financiar, ajo cregjistron aktivin nëse e humbet kontrollin mbi aktivin. Të drejtat dhe detyrimet e mbatjura gjatë transferimit njihen më vete sipas rastit si aktive ose detyrime. Në transferime ku kontrolli mbi aktivin ruhet, Shoqëria vazhdon të njohë aktivin sipas shkallës së përfshirjes së vazhdueshme të saj në aktivin financiar, e përcaktuar kjo nga masa e ekspozimit ndaj ndryshimeve në vlerën e aktivit të transferuar.

Netimi

Aktivitet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe vlera e tyre paraqitet neto në pasqyrën e pozicionit financiar vetëm, dhe vetëm, nëse Shoqëria ka të drejtë ligjore t'i kompensojë dhe ka qëllim që të shlyejë në baza neto ose të fitojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në baza neto vetëm kur kjo lejohet nga standardet e kontabilitetit ose kur ato shkaktohen nga një grup i ngjashëm transaksionesh si për shembull nga aktiviteti i Shoqërisë.

(v) Matja me kosto të amortizuar

Kostoja e amortizuar e një aktivi ose detyrimi financiar është vlera me të cilën aktivi ose detyrimi financiar matet në momentin fillestar, duke i zbritur pagesat e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për çdo diferencë ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim, minus çdo zbritje për efekt provizionit.

(vi) Matja me vlerë të drejtë

Vlera e drejtë është çmimi që do të pranohej për të shitur një aktiv ose paguhej për të transferuar një detyrim në një transaksion të zakonshëm në princip midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes, ose në mungesë të saj, në tregun më të favorshëm në të cilin Shoqëria ka qasje në atë datë. Vlera e drejtë e një aktivi pasqyron rrezikun e mosekzekutimit.

Kur është e mundur, Shoqëria mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në një treg aktiv për atë instrument. Një treg konsiderohet aktiv nëse transaksionet për një aktiv ose detyrim ndodhin me frekuencë dhe vëllim të mjaftueshëm për të siguruar informacion të çmimeve në baza të vazhdueshme.

Nëse nuk ka çmim të kuotuar në një treg aktiv, atëherë Shoqëria përdor teknika vlerësimi të cilat maksimizojnë përdorimin e të dhënave të vëzhgueshme dhe minimizojnë përdorimin e inputeve jo të vëzhgueshme. Teknika e zgjedhur e vlerësimit përfshin të gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do të marrin parasysh në vendosjen e çmimit të një transaksioni.

Treguesi më i mirë i vlerës së drejtë të një instrumenti financiar në njohjen fillestare është zakonisht çmimi i transaksionit, p.sh. vlera e drejtë e shumës së dhënë ose të arkëtuar. Nëse Shoqëria përcakton se vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe se vlera e drejtë nuk përcaktohet as nga një çmim i kuotuar në një treg aktiv për një aktiv ose detyrim të ngjashëm dhe as nuk bazohet në një teknikë vlerësimi që përdor të dhëna të njohura në tregje, atëherë instrumenti financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë, dhe rregullohet për diferencën midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

5. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(vi) Matja me vlerë të drejtë (vazhdim)

Në vijim, diferenca njihet në pasqyrën e të ardhurave siç duhet gjatë gjithë kohëzgjatjes së instrumentit, por jo më vonë se periudha kur vlerësimi është plotësisht i mbështetur me të dhëna të njohura në treg ose kur mbyllet transaksioni. Të gjitha aktivet financiare të Shoqërisë janë Klasa 3.

Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit

Politike e aplikuar prej 01 Janar 2018

Shoqëria njihet një fond për humbje i cili është i barabartë me jëtëgjatësinë e ECL në instrumentet financiare, të cilat janë matur me vlerën e drejte nepermjet fitimit ose humbjes.

- aktive financiare të cilat janë instrumenta borxhi

Shoqëria mat humbjen në një vlerë të barabartë me ECL përgjatë gjithë jetës së aktivit, përveçse në rastet për të cilat ato maten si ECL 12 mujore:

- investime në letra me vlerë të cilat kanë rrezik të ulët të kredisë në datën e raportimit dhe
- instrumenta të tjera financiare (të tjera nga të arketueshme nga qiraja financiare) në të cilin rreziku nuk është rritur në mënyrë të rëndësishme që në momentin e njohjes.

ECL12-mujore është ajo pjesë e ECL që rrjedh nga ngjarjet e mospageses së një instrumenti financiar të cilat janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.

Instrumentet financiare për të cilat njihet një ECL12 mujore quhen 'Instrumentet financiare të Klasës 1'. ECL përgjatë gjithë jetës është ECL që rrjedh si rezultat i të gjitha ngjarjet të mundshme të mospagesave të paraktuara gjatë jetës së instrumentit financiar. Instrumentet financiare për të cilat njihet ECL përgjatë gjithë jetës, por që nuk janë kredi zhvlerësuar referohen si 'Instrumentet financiare të Klasës 2'.

Matja e ECL

ECL është vlerësim i humbjeve të kredise me probabilitet të ponderuar. Ato maten si më poshtë:

- Aktivet financiare të cilat nuk janë zhvlerësuar në datën e raportimit: si vlera aktuale mjeteve monetare të munguara (psh. diferenca midis flukseve monetare të cilat i detyrohen njësisë ekonomike bazuar mbi kontratat dhe flukseve monetare që Grupi pret të marrë)
- Aktivet financiare të cilat janë të zhvlerësuar në datën e raportimit: si një diferencë midis shumës bruto të mbartur dhe vlerës aktuale të flukseve të ardhshme të vlerësuar monetare.

Inputet kryesore për matjen e ECL janë EAD, PD, LGD informacione të zgjeruara se si janë përlllogaritur janë të detajuara nëshenimet e rrezikut.

Paraqitja e fondit të ECL-në pasqyrën e pozicionit financiar

Fondi i humbjes së kredise ECL është paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar si më poshtë: aktivet financiare të matura me koston e amortizuar i zbritur nga vlera bruto e mbartur e aktiveve.

Fshirjet nga pasqyrat financiare

Politikat kontabel të Shoqërisë sipas SNRF 9 janë të njëjta sipas SNK39. Kreditë dhe letrat me vlerë të borxhit fshihen (pjesërisht ose tërësisht) kur nuk ka pritshmeri të arsyeshme për rikuperimin e një aktivi financiar në tërësinë ose një pjesë të tij. Kjo zakonisht ndodh kur Shoqëria përcakton se huamarrësi nuk ka aktive ose burime të ardhurash të cilat gjenerojnë flukse të mjaftueshme monetare për të shlyer shumatat të cilat janë subjekt i fshirjes. Ky vlerësim bëhet për çdo aktiv individualisht. Shumat e rrimara nga fshirjet e mëparshme paraqiten vecantë në "Fitimi neto nga rrimarja e kredive dhe paradhëniet e klientëve" në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse.

Aktivitetet financiare të cilat janë fshirë mund të jenë subjekt i veprimeve permbarimore në perputhje me procedurat e Shoqërisë për rikuperimin e kredive.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

5. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit (vazhdim)

Përcaktimi i mospagesës

Shoqëria e konsideron një aktiv financiar të zhvlerësuar apo në Klasen 3 (kredi e zhvlerësuar) për përlogaritjen e ECL në të gjitha rastet kur huamarresi është 90 ditë në vonesë në pagesat e tij sipas kontratës.

Evidenca objektive të zhvlerësimit

Si pjesë e vlerësimit sasior, nëse një klient është në mospagesë, Shoqëria konsideron një tërësi rastesh të cilat mund të tregojnë dëshirë për mospagesë. Në çdo datë raportimi, Shoqëria vlerëson nëse aktivet financiare të mbajtura me koston e amortizuar janë kredi të zhvlerësuar (referuar si 'Aktivet financiare të Klases 3').

Një aktiv financiar është kredi e zhvlerësuar kur ka ndodhur një ose më shumë ngjarje që kanë një ndikim të dëmshëm në flukset monetare të ardhshme të vlerësuar të aktivit financiar. Fakti që një aktiv financiar është kredi jo performuese përfshin të dhënat vijuese:

- vështirësi të theksuara financiare të huamarrësit
- prishje e kushteve të kontratës si mospagese ose rezultat i një ngjarjeje të ndodhur në të kaluarën
- një ristrukturim i kredisë në terma që Shoqëria
- është mundshme që huamarrësi të hyjë në falimentim ose riorganizim tjetër financiar; ose
- një hua që është rinegociuar për shkak të përkeqësimit të gjendjes së huamarrësit zakonisht konsiderohet të jetë kredi jo performuese nëse nuk ka dëshmi se rreziku i mosmarrjes së flukseve monetare kontraktuale është reduktuar ndjeshëm dhe nuk ka indikatorë të tjerë të zhvlerësimit.

Është në politikën e Shoqërisë që të përcaktojë nëse një instrument financiar i devijuar është "kuruar" dhe për më tepër është klasifikuar jashtë Klases 3/Klases 2, kur nuk ka asnjë indikacion për zhverësim për minimalisht 9 muajt të njëpasnjeshëm.

Kredi të ristrukturuara

Shoqëria në disa raste kryen modifikime të kushteve origjinale të kredisë si një përgjigje ndaj vështirësive financiare të huamarrësit, në vend që të marrë në posedim ose të zbatojë mbledhjen e kolateralit. Shoqëria e konsideron një kredi të ristrukturuar kur këto modifikime vijnë si rezultat i pamundësive financiare të huamarrësit dhe Shoqëria nuk do të kishte rënë dakort me keto rregullime nëse huamarrësi do të ishte financiarisht i shëndetshëm. Treguesit e vështirësive financiare përfshijnë mos-pagime sipas marrëveshjes, ose shqetësime të konsiderueshme ngritur nga Departamenti i Riskut të Kredisë. Devijimi mund të përfshijë zgjatjen e marrëveshjes së pagesave dhe marrëveshje dhe kushteve të reja të kredisë. Me rinegocimin e kushteve të reja, matet provigjoni duke përdorur normen efektive të interesit të përlogaritur përpara modifikimit të kushteve të kredisë. Është politika e Shoqërisë për të monitoruar kreditë e ristrukturuara për të ndihmuar që pagesat e ardhshme të jenë të sigurta të ndodhin.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

5. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

Kredi te risturkturuara

Vendimi i çregjistrimit dhe klasifikimi midis Klases 2 dhe 3 janë përcaktuar rast pas rasti. Nëse kjo procedure identifikon një humbje në lidhje me një kredi, e cila është përcaktuar dhe menaxhuar si e provigjonuar “Klasa 3”, aktivi është ristrukturuar derisa sa mblihet ose fshihet.

Nga 1 Janar 2018 kur kredia është rinegociuar ose modifikuar por jo fshirë. Shoqëria gjithashtu vlerëson nëse ka patur një rritje të rëndësishme në rrezikun e kredise. Shoqëria gjithashtu vlerëson nëse kredia duhet të klasifikohet si Klasa 3. Një herë që aktivi është klasifikuar si i devijuar, do të mbetet i tillë për një periudhë minimalisht 9 muajore si një periudhë prove. Në mënyrë që kredia të klasifikohet jashtë kategorisë së kredive të ristrukturuara, klienti duhet të përmbushë kriteret e mëposhtme:

- Pas të gjitha lehtësimeve duhet të konsiderohet kredi performuese.
- Periudha e provës prej 9 muajsh ka kaluar nga data kur kontrata e ristrukturuar është konsideruar performuese.
- Pagesa të rregullta të principalit dhe interesit janë bërë gjatë gjysmës së dytë të periudhës së provës.
- Klienti nuk ka asnjë keq në më shumë se 30 ditë vonese.

(h) Mjete monetare dhe ekuivalente me to

Mjetet monetare dhe ekuivalente me to përfshijnë kartëmonedha dhe monedha në arkë, gjendje të pakushtëzuara në banka dhe të tjera aktive financiare afatshkurtra me maturitet tre muajor ose më të vogël, të cilat janë objekt i një rreziku jo domethënës të ndryshimeve në vlerë, dhe përdoren nga Shoqëria në administrimin e angazhimeve afatshkurtra. Mjetet monetare dhe ekuivalente me to mbahen në pasqyrën e pozicionit financiar me koston e amortizuar.

(i) Hua dhe paradhënie

Nga 1 Janar 2018, Shoqëria mat “Hua institucioneve financiare”, “Huatë dhe paradhëniet e klientëve” dhe investimet e tjera financiare me kosto të amortizuar nëse të gjitha kushtet e mëposhtme plotësohen:

- Një aktiv financiar është mbajtur sipas modelit të biznesit me objektin: për të mbajtur aktivin financiar në mënyrë që të mbledhë flukset kontraktuale monetare.
- Kushtet kontraktuale të aktivit financiar përcaktojnë datat e flukseve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit (SPPI) në shumën mbetur të papaguar.

Perpara 1 Janar 2018, “Hua institucioneve financiare” dhe “Huatë dhe paradhëniet e klientëve” përfshijnë aktive financiare jo derivative me pagesa fikse ose të përcaktuara të cilat nuk ishin të kuotuar në tregjet aktive dhe që Shoqëria

- nuk ka qëllime të shese menjëherë ose në një periudhë afatshkurtër
- gjatë njohjes fillestare, janë përcaktuar site mbajtur nepermjet pasqyrës së fitimit ose humbjes ose të vlefshme për shitje dhe
- nuk mund të mbledhë të gjithë investimin e saj fillestar, përveç shkakut të përkeqësimit të kredisë, janë përcaktuar si të vlefshme për shitje.

Huatë dhe paradhëniet ndaj klientëve janë matur me kosto të amortizuar, fillimisht janë matur me vlerë të drejtë plus kostot shtesë të lidhura direkt me transaksionin dhe në vazhdimësi maten me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e normës efektive të interesit.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

5. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(j) Aktive të qëndrueshme të trupëzuara

(i) Njohja dhe matja

Zërat e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara paraqiten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga zhvlerësimi.

Kosto përfshin shpenzime që janë drejtpërdrejt të ngarkueshme për blerjen e aktivitetit. Kosto e aktiveve të ndërtuara nga vetë Shoqëria përfshin koston e materialeve dhe të fuqisë punëtore, ndonjë kosto tjetër që lidhet drejtpërdrejt me vënien e aktivitetit në vendin dhe kushtet e nevojshme që ai të jetë i përdorshëm në mënyrën e synuar, dhe kostot e çmontimit dhe lëvizjes së pajisjeve dhe restaurimin e ambjentit ku ato janë vendosur. Kur pjesë të ndryshme të një aktiviteti të qëndrueshëm të trupëzuar kanë jetëgjatësinë të ndryshme, ato kontabilizohen si elemente të veçanta të aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara (pjesët kryesore të tyre).

(ii) Kostot vijuese

Kostoja e zëvendësimit të një pjese të një elementi të aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara njihet në vlerën mbartur të njësisë nëse është e mundshme që përfitime ekonomike në të ardhmen që i atribuohen atij elementi do të vijnë në Shoqëri, dhe kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Kostot e shërbimeve ditore të aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara njihen në humbje ose fitim në momentin kur ndodhin.

(iii) Zhvlerësimi

Zhvlerësimi njihet në humbje ose fitim në mënyrë lineare përgjatë jetës së dobishme të çdo zëri të aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara. Aktivitetet e marra me qira zhvlerësohen gjatë periudhës më të shkurtër ndërmjet kohëzgjatjes së qirasë dhe jetës së dobishme të aktivitetit. Jeta e dobishme për vitin aktual dhe paraardhës është si më poshtë:

Pajisje elektronike	4 vite
Automjete	4 vite
Pajisje dhe mobilje	5 vite
Përmirësime të ambienteve të marra me qira	4 vite

Metoda e zhvlerësimit, jeta e dobishme dhe vlera e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi.

(k) Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara

Programet kompjuterike dhe licensat e blera nga Shoqëria njihen me koston historike të zvogëluar me amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga zhvlerësimi.

Shpenzime vijuese për programet kompjuterike kapitalizohen vetëm kur këto shpenzime ndikojnë në rritjen e përfitimit të ardhshëm ekonomik të aktivitetit të cilit i ngarkohen. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen në periudhën që ndodhin.

Amortizimi njihet në humbje ose fitim në mënyrë lineare përgjatë jetës së dobishme të programit kompjuterik duke filluar nga data në të cilën ky program është i gatshëm për përdorim. Jeta e dobishme e programeve kompjuterike është jetëgjatësia e licencës.

(l) Inventari

Aktivitetet e tjera janë të përbëra nga aktivitetet e marra në zotërim nëpërmjet procesit të arkëtimit të huave me probleme, që nuk sjellin qera, dhe nuk përdoren nga Shoqëria dhe kanë si qëllim shitjen në një kohë të shkurtër pa nevojën e një ristrukturimi të rëndësishëm. Aktivitetet e marra në zotërim maten me vlerën më të vogël ndërmjet koston dhe vlerës së realizueshme neto dhe cdo zhvlerësim njihet në fitim ose humbje.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

5. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(m) Zhvlerësimi i aktiveve jo-financiare

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të Shoqërisë, përveç aktiveve tatimore të shtyra, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidenca për zhvlerësim. Nëse ka evidenca të tilla atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitetit.

Humbja nga zhvlerësimi njihet nëse vlera kontabël e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare tejkalon vlerën e rikuperueshme. Njësia gjeneruese e mjeteve monetare është grupi më i vogël i identifikueshem i aktiveve që gjeneron flukse monetare që janë të pavarura nga aktivet dhe grupet e tjera. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në humbje ose fitim.

Vlera e rikuperueshme e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare është më e madhja ndërmjet vlerës së tij në përdorim dhe vlerës së drejtë minus kostot e shitjes. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e çmuara të ardhshme të mjeteve monetare janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para taksave që reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën në kohë të pasasë dhe risqet specifike për aktivin.

Humbjet nga zhvlerësimi të njohura në periudhat e mëparshme vlerësohen në çdo datë raportimi për evidenca nëse humbja është zvogëluar ose nuk ekziston më. Një humbje për zhvlerësim anulohet nëse ka patur ndryshim në vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së rikuperueshme. Humbja nga zhvlerësimi anulohet deri në atë masë sa vlera kontabël e aktivitetit nuk tejkalon vlerën kontabël, që do të përcaktohej duke i zbritur zhvlerësimin, sikur të mos ishte njohur ndonjë humbje nga zhvlerësimi.

(n) Huatë

Huatë maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Huamarrjet përmbajnë kushte, të cilat nëse tejkalohen, i bëjnë huamarrjet të ripagueshme sipas kërkesës dhe të klasifikuara si detyrime afatshkurtra vetëm nëse hiqet dorë nga huadhënësi.

(o) Obligacionet e emetuara

Obligacionet e emetuara fillimisht maten me vlerën e drejtë minus kostot shtesë të drejtëpërdrejta të transaksionit dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

(p) Grantet

Një grant njihet fillimisht në pasqyrën e pozicionit financiar si e ardhur e shtyrë kur ka siguri të arsyeshme se ai do të arkëtohet dhe Shoqëria do të jetë në pajtueshmëri me kushtet e bashkëngjitura me grantin. Grantet e huasë të cilat përdoren për qëllime huaje me kushte specifike njihen në të ardhura në mënyrë lineare gjatë periudhës deri kur kushtet përmbushen. Grantet që kompensojnë Shoqërinë për shpenzimet e bëra njihen në të ardhura në të njëjtën periudhë kur kryhet shpenzimi përkatës. Grantet që kompensojnë Shoqërinë për koston e një aktivi njihen në të ardhura në mënyrë sistematike gjatë jetës së dobishme të aktivitetit ose kur plotësohen kushtet e bashkëngjitura kontratës.

(q) Provizionet

Një provizion njihet nëse, si rezultat i ngjarjeve të shkuara, Shoqëria ka një detyrim ligjor ose konstruktiv i cili mund të matet në mënyrë të besueshme, dhe ka shumë të ngjarë që të mira ekonomike të kërkojnë për shlyerjen e këtij detyrimi. Provizionet janë përcaktuar duke skontuar flukset e pritshme monetare me një normë skontimi para tatimit që reflekton vlerën e tregut dhe sipas rastit, rreziqet specifike të detyrimit.

(r) Përfitimet e punonjësve

Shoqëria paguan vetëm kontribute e detyrueshme të sigurimeve shoqërore, të cilat sjellin përfitime pensioni për punonjësit pas daljes në pension. Autoritetet lokale janë përgjegjëse për të siguruar prapë minimal ligjor për pensionet në Shqipëri nën një plan të përcaktuar pensioni. Kontributet e Shoqërisë për planin e përfitimit të pensionit regjistrohen në humbje ose fitim atëherë kur ndodhin.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

5. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(s) Standarde dhe interpretime dhe ndryshimet e reja që nuk janë efektive

Një numër standardesh të reja, ndryshime në standarde dhe interpretime janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë pas datës 1 janar 2019; Shoqëria nuk ka zbatuar standardet e mëposhtme të reja ose të ndryshuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare.

SNRF 16 Qiratë

SNRF 16 zëvendëson udhëzimet ekzistuese të qirasë, duke përfshirë SNK 17 Qiratë, KIRFN 4 Përcaktimin nëse një Marrëveshje përmban një Qira, SIC-15 Qiratë Operative - Nxitjet dhe KIS-27 Vlerësimi i thelbit të transaksioneve që përfshijnë formën ligjore të një qiraje.

Standardi është efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019. Aplikimi i hershëm është i lejuar për subjektet që zbatojnë SNRF 15 në ose para datës së zbatimit fillestar të SNRF 16.

SNRF 16 paraqet një model të vetëm kontabël të bilancit të qirasë për qiramarrësit. Një qiramarrës njëh të drejtën e përdorimit të aktivitet që përfaqëson të drejtën e përdorimit të aktivitet bazë dhe një detyrim qiraje që përfaqëson detyrimin e tij për të bërë pagesa të qirasë. Standardi përfshin 2 përjashtime të njohjes për qiramarrësin aktive me qera me “Vlere të vogël” (psh kompjuterat personale”, qera financiare afatshkurter (qera me afat max 12 mujor). Shoqëria do ti aplikojë të dyja përjashtimet. Kontabiliteti i qira-dhënësit mbetet i njëjtë me standardin aktual - pra, qiradhënësit vazhdojnë të klasifikojnë qiratë si financiare ose operative.

Në datën e përgatitjes së pasqyrave financiare, Shoqëria ka vlerësuar se impakti i SNRF 16 do të rrisë aktivitet (një aktivitet që përfaqëson të drejtën e përdorimit të aktivitet bazë gjatë afatit të qirasë, dmth. aktivitetin e të drejtës së përdorimit) dhe detyrimet (detyrimi për të bërë pagesën e qirasë, dmth. detyrimi për qira) me një vlerë 115,120 mijë Lek.

Shoqëria duhet të njohë në mënyrë të vecantë shpenzimet e interesit në detyrimet e qerave, dhe shpenzimet e amortizimit në përdorimin e drejtë të aktivitet e cila do të sjellë një shumë më të madhe të regjistruar në pasqyrën e të ardhurave krahasuar me SNK 17. Qeramarrësit gjithashtu do të kërkojnë për të rimatur detyrimet e qerave gjatë ndodhjes së disa ngjarjeve (psh ndryshimet në kushtet e qerave, një ndryshim në pagesat e ardhshme të qerave si rezultat i një ndryshimi në indeks ose normë të përdorur për përcaktimin e pagesave. Qeramarrësi do të njohë shumën e rimatjes së detyrimeve të kredisë si një rregullim për përdorimin e drejtë të aktivitet.

Impakti aktual i përdorimit të Standardit më 01 janar 2019 mund të ndryshojë sepse politikat kontabel janë subjekt i ndryshimeve derisa Shoqëria të paraqesë pasqyrat e saj financiare të cilat përfshijnë datën e aplikimit fillestar.

Standarde të tjera

Ndryshimet e mëposhtme në standarde dhe interpretime nuk pritet të kenë ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare të Shoqërisë: Përmirësimet vjetore të SNRF-se cikli 2014-2016, ndryshime të SNRF1 dhe SNK28

- Klasifikimi dhe matja e transaksioneve të pagesave të bazuara në aksione (Ndryshimet në SNRF 2);
- Transferimet e Pronës së Investimit (Ndryshimet në SNK 40);
- KIRFN 22 Transaksionet në valutë të huaj dhe Konsiderata paraprake;

Standarde të nxjerra por jo efektive janë si më poshtë:

- Përmirësimet vjetore të SNRF Cikli 2015-2017- Ndryshimet në SNRF 3, SNRF 11; SNK12; SNK23
- Ndryshimi i planit, kufizimi ose shlyerja (Ndryshimet në SNK 19)
- Shitja ose Kontributi i Aseteve midis një Investitori dhe Shoqatës së saj ose Sipërmarrjes së Përbashkët (Ndryshimet në SNRF 10 dhe SNK 28), është shtyrë
- KIRFN 23 Pasiguria mbi Trajtimin e Taksave mbi të Ardhurat;

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

5. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(s) Standarde dhe interpretime dhe ndryshimet e reja që nuk janë efektive (vazhdim)

Standarde të nxjerra por jo efektive janë si më poshtë:

- Karakteristikat e parapagimit me kompensim negativ (Ndryshime në SNRF 9);
- Interesat Afatgjatë në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta (Ndryshimet në SNK 28);
- SNRF 17 Kontratat e Sigurimit

(t) Krahaseset

Te ardhurat nga interesat

Perpara 01 janar 2018 Shoqëria njihet të ardhurat nga kreditë, tarifat e aplikimit, pasi shërbimi është kryer. Sipas SNK 39 dhe SNRF 39 kjo e ardhur duhet të konsiderohet si pjesë e normës efektive të interesit dhe duhet shtyre gjatë gjithë kohëzgjatjes së huase. Korigjimi i identifikuar gjatë vitit 2018 sipas standardit nuk mund të njihet në retrospektive në pasqyrën e pozicionit financiar më 01 janar 2017 për shkak të pamundesise se matjes për të gjitha vitet e prezantuara. Në përputhje me SNK 8 par 43-44 Shoqëria njeh efektin kumulativ të këtij korigjimi të llogaritur, në balancat e hapjes të vitit 2018, psh më 1 janar 2018 u reduktua “Hua dhe paradheniet e klientëve” me 45,493 mijë lekë; u reduktua fitimi i mbartur me 38,669 mijë lekë dhe u rrit “aktivi tatimor i shtyre” me 6,824 mijë lekë.

6. Administrimi i rrezikut financiar

Shoqëria është ekspozuar ndaj rreziqeve të mëposhtme nga përdorimi i instrumenteve financiare:

- rreziku i kredisë
- rreziku i likuiditetit
- rreziku i tregut
- rreziku operacional

Ky shënim paraqet informacion rreth ekspozimit të Shoqërisë ndaj secilit prej rreziqeve të mësipërm, objektivat, politikat dhe proceset e Shoqërisë për matjen dhe administrimin e rrezikut, dhe administrimin e kapitalit.

(a) Struktura e administrimit të rrezikut

Këshilli i Administrimit të Shoqërisë ka përgjegjësinë e përgjithshme për themelimin dhe vëzhgimin e strukturës së administrimit të rrezikut. Grupi i drejtuesve kryesorë është përgjegjës për zhvillimin dhe monitorimin e politikës të administrimit të rrezikut në këto çështje.

Politikat e administrimit të rrezikut të Shoqërisë janë ngritur për të identifikuar dhe analizuar risqet me të cilat përballlet Shoqëria, për të përcaktuar limitet dhe kontrollet, dhe për të monitoruar risqet dhe zbatimin e limiteve. Politikat dhe sistemet e administrimit të rrezikut janë rishikuar rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara. Shoqëria, nëpërmjet standardeve dhe procedurave të saj të administrimit dhe trajnimit, ruan një ambient kontrolli dobisjellës dhe të disiplinuar.

(b) Rreziku i kredisë

Gjatë veprimtarisë së saj, Shoqëria ekspozohet ndaj rrezikut të kredisë nga huatë dhënë klientëve, nga fondet e vendosura pranë institucioneve të tjera financiare dhe nga zërat jashtë pasqyrës së pozicionit financiar (p.sh. angazhimet për huatë dhe paradheniet ndaj klientëve). Rreziku i kredisë është rreziku i humbjes financiare të Shoqërisë nëse një klient apo pala tjetër e një instrumenti financiar dështon në përmbushjen e detyrimeve kontraktuale, dhe rrjedh kryesisht nga huatë dhe paradheniet ndaj klientëve dhe nga fondet pranë institucioneve të tjera financiare dhe zërat e tjerë të paregjistruar në pasqyrën e pozicionit financiar.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Për qëllime të raportimit të administrimit të rrezikut, Shoqëria konsideron dhe mbledh të gjithë elementët e ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë (si p.sh rreziku i dështimit të një huamarrësi të veçantë, dhe rreziku i sektorit). Shoqëria bën paraprakisht vlerësimin e rrezikut të kredisë cila përfshin pozicionin financiar të debitorit dhe aftësinë e tij paguese. Vlerësimi bëhet nga oficeri i kredisë dhe rishikohet nga njësia e rrezikut të kreditit.

Shoqëria administron rrezikun e kredisë në mënyrë të vazhdueshme duke monitoruar drejtpërdrejt limitet e kredisë, portofolin e kredisë dhe përqëndrimin e ekspozimit.

(i) Administrimi i rrezikut të kredisë

Këshilli i Administrimit, duke qënë përgjegjës për administrimin dhe monitorimin e rrezikut të kredisë, ka deleguar përgjegjësinë për vendimmarrje lidhur me rrezikun e kredisë tek Komiteti i Kredisë, Komiteti i Rrezikut të Kredisë dhe Departamenti i Rrezikut të Kredisë, përfshirë:

- *Formulimin e politikave të kredisë* në bashkëpunim me njësitë e biznesit, duke mbuluar kërkesat mbi kolateralin, vlerësimin e kredisë, klasifikimin dhe raportimin e rrezikut, procedurat dokumentuese dhe ligjore, dhe pajtueshmërinë me kërkesat statutores.
- *Themelimin e strukturës autorizuese* për aprovimin dhe rinovimin e linjave të kredive nga autoritete të ndryshme brenda Shoqërisë (p.sh., Komiteti i Kredisë).
- *Rishikimin dhe vlerësimin e rrezikut të kredisë ndaj klientëve*. Departamenti i Rrezikut të Kredisë së Shoqërisë vlerëson të gjitha ekspozimet e kredisë, të cilat kalojnë limitet e përcaktuara, përpara aprovimit final dhe disbursimit. Rinovimet dhe rishikimet e kredive janë subjekt i të njëjtit proces.
- *Kufizimin e përqëndrimeve të ekspozimit* ndaj palëve, zonave gjeografike dhe industrive (për huatë dhe paradhëniet), emetuesve, limiteve të klasifikimit të kredive, likuiditetit të tregut dhe vendit (për letrat me vlerë të investimit).
- *Zhvillimin dhe mbajtjen e kategorive të rrezikut të Shoqërisë* në mënyrë që të kategorizojë ekspozimet në bazë të shkallës së rrezikut të humbjeve financiare dhe të fokusojë drejtuesit në rreziqet e pritshme. Kategorizimi i rrezikut përdoret për të përcaktuar se kur duhet të krijohen provizione për zhvlerësime të mundshme kundrejt ekspozimeve specifike të kredive. Sistemi aktual i kategorizimit të rrezikut adoptuar në përputhje me rregulloret e Bankës së Shqipërisë, përbëhet nga 5 shkallë, të cilat reflektojnë nivele të ndryshme të rrezikut të mospagimit dhe vlefshmërisë të kolateraleve, ose mundësive të tjera për të zvogeluar rrezikun e kredisë.
- *Vëzhgimin e zbatimit të kufijve të aprovuar të ekspozimit*, përfshirë ato për industritë e zgjedhura dhe llojeve të produkteve. Raporte 3 mujore mbi cilësinë e kredisë dhe trendeve i dërgohen Komitetit të Kredisë dhe në bazë të tyre merren masa korrigjuese.
- *Sigurimin e këshillave, udhëzimeve dhe aftësive të specializuara* ndaj njësive të biznesit për të zhvilluar praktikën më të mira të administrimit të rrezikut të kredisë në të gjithë Shoqërinë.

Çdo njësi biznesi është e detyruar të zbatojë politikën dhe procedurat e kredisë në përputhje me autoritetet e aprovueset të deleguara. Përqëndrimi i rrezikut të kredisë i cili vjen nga instrumentet financiare ekziston për palët e tjera kur ato kanë karakteristika të ngjashme ekonomike që do të bënin që aftësia e tyre për të përmbushur detyrimet kontraktuale të ndikohet në mënyrë të ngjashme nga ndryshimet në kushtet ekonomike ose kushte të tjera. Shumica e përqëndrimit të rrezikut të kredisë vjen nga lloji i klientit në lidhje me huatë dhënë klientëve nga Shoqëria.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin maksimal aktual ndaj rrezikut të kredisë për komponentët e aplikueshëm të pozicionit financiar:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Mjetet monetare në bankë	226,636	271,594
Hua ndaj institucioneve financiare	52,794	40,664
Hua dhe paradhënie ndaj klientëve	4,399,623	3,990,359
	4,679,053	4,302,617

Më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 mjetet monetare dhe ekuivalentet me to dhe huatë ndaj institucioneve financiare nuk janë me dite vonese dhe as të zhvlerësuar.

Shoqëria paraqet kreditë dhe paradhëniet e klientëve në vlerë neto, pasi vlera e tyre e mbartur më e mirë përfaqëson ekspozimin maksimal bruto të rrezikut të kredisë.

(ii) Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë

Shoqëria monitoron nga afër zhvillimin dhe cilësinë e portofolit të kredisë në 5 kategori në bazë të ditë vonesave.

Tabela e mëposhtme tregon ndyshimet në ECL në hua dhe paradhënie klientëve, hua dhenë institucioneve financiare, mjete monetare dhe ekuivalente për vitin të regjistruar në pasqyrën e të ardhurave:

	2018			
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Total
Hua dhe paradhënie klientevë				
1. 0-30 ditë vonesë	96,973	26,006	252	123,231
2. 31-90 ditë vonesë	-	24,500	570	25,070
3. 91-180 ditë vonesë	-	-	46,080	46,080
4. 181-365 ditë vonesë	-	-	8,025	8,025
5. >365 ditë vonesë	-	-	198,562	198,562
Total	96,973	50,506	253,489	400,968
Mjete monetare dhe ekuivalente me to	-	-	-	-
1. 0-30 ditë vonesë	-	-	-	-
Hua institucioneve financiare	-	-	-	-
1. 0-30 ditë vonesë	-	-	-	-

Hua dhe paradhënie klientësh me kosto të amortizuar:

	2018			
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa3	Total
Shuma bruto e mbartur më 1 janar				
2018 Sipas SNRF 9	3,958,498	154,110	272,161	4,384,769
Transferuar në Klasën 1	21,234	(21,234)	-	-
Transferuar në Klasën 2	(104,113)	107,906	(3,792)	-
Transferuar në Klasën 3	(42,566)	(6,497)	49,063	-
Ripagim të aktiveve	(1,458,978)	(39,934)	(53,675)	(1,552,587)
Aktiv i ri financiar i krijuar	2,233,219	24,664	19,103	2,276,986
Fshirje	(56,366)	(46,127)	(13,605)	(116,098)
Rregullim për kursin e këmbimit	(5,376)	(833)	(277)	(6,486)
Me 31 dhjetor 2018	4,545,552	172,055	268,978	4,986,585

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Shuma bruto e mbartur përfshin principalin e portofolit bruto të kredisë në vonesë dhe interesin e përlllogaritur.

	Individuale	Kolektive	2017 Total
Standarde	-	3,842,023	3,842,023
Ristrukturuar	1,725	54,305	56,030
31- 90 ditë vonesë	-	86,045	86,045
91 – 180 ditë vonesë	43,318	40,887	84,205
181 – 365 ditë vonesë	182,737	420	183,157
Mbi 365 ditë vonesë	-	-	-
Shuma Bruto	227,780	4,023,680	4,251,460
Rezerva e provizionit	(227,780)	(101,199)	(328,979)
Interesi i përlllogaritur	-	67,878	67,878
Total	-	3,990,359	3,990,359

Shuma bruto e mbartur e mjeteve monetare dhe ekuivalenteve me to dhe huatë dhe paradheniet ndaj institucioneve financiare

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	2018 Total
Mjete monetare dhe ekuivalente me to				
1. 0-30 ditë vonesë	-	229,028	-	229,028
Hua dhe paradhënie ndaj institucioneve financiare				
1. 0-30 ditë vonesë	-	52,794	-	52,794

Rezerva e humbjes së pritshme të kresdise (ECL) më 31 dhjetor 2018:

	Klasa1	Klasa2	Klasa 3	2018 Total
Rezerva e ECL më 1 janar 2018 sipas SNRF 9	79,461	38,679	237,231	355,371
Transferuar në Klasën 1 (nga 2 ose 3)	389	(389)	-	-
Transferuar në Klasën 2 (nga 1 ose 3)	(33,625)	34,912	(1,287)	-
Transferuar në fazën 3 (nga 1 ose 2)	(35,798)	(6,410)	42,208	-
Rimatje neto e humbjes të provizionit	54,356	(5,370)	(2,515)	46,471
Aktiv i ri financiar i krijuar	50,556	8,577	10,450	69,583
Aktiv financiar i crregjistruar	(16,941)	(5,925)	79	(22,787)
Kredi të fshira	(1,316)	(13,551)	(32,400)	(47,267)
Rregullim për kursin e këmbimit	(109)	(17)	(277)	(403)
Më 31 dhjetor 2018	96,973	50,506	253,489	400,968

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018 (Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Klasa 1 – Rritje e rrezikut të kredisë

- Kredi performuese deri në 30 ditë vonesë dhe që nuk kanë indikacion për devijim.

Klasa 2 – Rritje e rëndësishme e rrezikut të kredisë

Aktivitetet financiare performuese janë klasifikuar ose si Klasa 1 ose si Klasa 2.

Aktivitetet e klasifikuara në Klasën 2 kanë pësuar një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare. Vlerësimi nëse humbjet e pritura të kredive gjatë gjithë jetës duhet të njihen, bazuar në një rritje të konsiderueshme në jetëgjatësinë ose rrezikun e mospagesës që nga njohja fillestare. Përgjithësisht ekziston një rritje e konsiderueshme në rrezikun e kredidhënies përpara se një aktiv të bëhet një kredi jo performuese ose të ndodhë një fakt. Ky fakt është vendimtar për qëllime të SNRF 9, i cili kërkon të njihen humbjet e pritura në kohë.

Indikatorët që tregojnë një rritje të rëndësishme të rrezikut të kredisë të cilët klasifikojnë një kredi në Klasën 2 janë si më poshtë vijon:

- Ekspozime të cilat kanë qënë mbi 90 ditë vonesë të paktën një herë në jetëgjatësinë e tyre dhe ose më pak në datën e raportimit
- Ekspozime të cilat janë ristrukturuar. Nëse ekspozimi i ristrukturuar performon për 9 muajt të njëpasnjeshëm transferohet në Klasën I.

Klasa 3 Kredi jo performuese

- Ekspozime për më shumë se 90 ditë vonesë
- Raste mashtrimi
- Huamarresi nuk ka mundësitë paguajë, debitori /garantori ka vështirësi të konsiderueshme financiare, probabilitet falimentimi ose riorganizimeve të tjera financiare. Për huamarrësin ka nisur masat ligjore nga organet shtetërore, probleme më shëndetin e debitorit.

Matja e ECL

Në strukturën e matjes së ECL përfshihen variablat e mëposhtëm:

- Probabiliteti i mospagesave (PD)
- Humbje nga mospagesat (LGD)
- dhe ekspozimi ndaj mospagesave (EAD)

Ekspozimi i ECL në Fazën 1 është kalkuluar duke shumëzuar PD e 12 muajve me LGD dhe EAD.

ECL përgjatë jetës është përlllogaritur duke shumëzuar jetëgjatësinë e PD me LGD dhe EAD.

Politika e fshires se kredive

Shoqëria fshin një hua (dhe çdo fond të lidhur për provigjionimin e humbjes) kur Shoqëria ka ezauruar të gjitha mjetet ligjore për grumbullimin, e cila është 365 ditë pas:

- a) paraqitjen e kërkesës për ekzekutimin e kolateralit në zyrën e përmbartimit kur kredia është e kolateralizuar me pasuri të paluajtshme ose të luajtshme; ose
- b) lëshimi i vendimit të gjykatës në rast se kredia nuk është e kolateralizuar me pasuri të paluajtshme ose të luajtshme.

Shoqëria mban kolateral kundrejt një grup huash dhe paradhënie të klientëve në formën e hipotekës mbi pronën, letrat me vlerë të tjera të regjistruara mbi pasuritë dhe garancitë.

Vlerësimi në vlerën e drejtë është i bazuar mbi vlerën e drejtë të kolateralit të vlerësuar në kohën e huamarrjes dhe përgjithësisht nuk përditësohet, përveç kur një hua vlerësohet individualisht si e zhvlerësuar. Më 31 dhjetor 2018 vlera e drejtë e kolateralit të mbajtur ishte 2,586,240 mijë lekë; kolaterali i mbajtur i kredive të fazës 3 ishte 25,954 mijë lekë.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Përqëndrimi i rrezikut sipas sektorit

Shoqëria monitoron përqëndrimet e riskut të kredisë nga sektori për kreditë saj dhe paradhëniet për klientët. Një analizë e rrezikut të përqëndrimit të sektorit në datën e raportimit paraqitet mëposhtë:

Sektori i industries	31 dhjetor 2018	%	31 dhjetor 2017	%
Shërbime	1,801,114	38.01	1,819,146	42.13
Tregti	1,176,465	24.35	836,440	19.37
Agrikulturë	1,189,369	24.30	1,079,599	25.00
Përmirsimet për shtëpi	308,528	6.42	197,693	4.58
Prodhim	334,310	6.93	384,971	8.92
Interes i përllogaritur	73,911		66,920	
Total	4,883,697	100	4,384,769	100

Përqëndrimi i rrezikut të kredisë të shoqërisë në sektorin financiar është si më poshtë vijon:

	31 dhjetor 2018		31 dhjetor 2017	
	Monedhë vendase	Monedhe të huaj	Monedhë vendase	Monedhe të huaj
Mjetet monetare në bankë	226,636	-	271,594	-
Hua institucioneve financiare	52,794	-	40,664	-

Rreziku i shlyerjes

Aktivitetet e Shoqërisë mund të shkaktojnë rrezik në momentin e shlyerjes së transaksioneve dhe veprimeve tregtare. Rreziku i shlyerjes është rreziku i humbjeve për shkak të dështimit të një entiteti në përmbushjen e detyrimeve për të paguar në mjete monetare, letra me vlerë ose aktive të tjera ashtu siç është rënë dakord në kontratë. Departamenti i Rrezikut të Kredisë përgatit një analizë rreziku për palën tjetër dhe rekomandon vendosjen e limiteve të palës tjetër për Komitetin Administrimit të Rrezikut. Komiteti i administrimit të rrezikut aprovon limitet e rrezikut të kundërpasive që përfshin rrezikun direkt dhe rrezikun e shlyerjes.

(c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Shoqëria të hasë vështirësi në shlyerjen e detyrimeve të saj financiare të cilat shlyhen duke dhënë para ose një aktiv tjetër financiar.

(i) Administrimi i rrezikut të likuiditetit

Politikae Shoqërisë në administrimin e likuiditetit është të sigurojë vazhdimisht likuiditet të mjaftueshëm për të shlyer detyrimet në kohën e kërkuar si në kushte normale ashtu edhe në kushte të pa-favorshme, pa pësuar humbje të papranueshme apo rrezikuar të dëmtojë emrin e saj. Njësia e Thesarit, merr informacion nga njësitet e tjera të biznesit lidhur me profilin e likuiditetit të aktiveve dhe detyrimeve të tyre financiare dhe detaje të flukseve të tjera monetare të projektuara të cilat vijnë nga biznesi i ardhshëm i projektuar.

Njësia e Thesarit mban një portofol aktivesh afatshkurtra likuide, të përbërë kryesisht nga Instrumentet e investimit afatshkurtra, hua dhe paradhënie dhënë Shoqërive dhe lehtësi të tjera ndërmjet Shoqërive, për të siguruar mbajtjen e likuiditetit të mjaftueshëm të Shoqërisë në tërësi.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Kërkesat e likuiditetit plotësohen nëpërmjet overdrafteve dhe kredive afatshkurtra të marra përtë mbuluar ndonjë luhatje afatshkurtër dhe burimeve më afatgjata të fondeve për tju përgjigjur kërkesave strukture të likuiditetit. Të gjitha politikat dhe procedurat e likuiditetit i nënshtrohen rishikimit të Komitetit të Aktiveve dhe Detyrimeve (“ALCO”). ALCO gjithashtu administron boshllëqe të përgjithshme të Shoqërisë dhe vendos limite të përshtatshme. Raportet ditore të likuiditetit monitorohen nga Njësia e Thesarit. Shoqëria monitoron likuiditetin në baza ditore në mënyrë që të administrojë detyrimet në kohën e kërkuar.

(ii) Ekspozimi ndaj rrezikut të likuiditetit

Politikat e brendshme e Shoqërisë parashikojnë që kjo e fundit të mbajë një limit kumulativ të likuiditetit jo më pak se 20% të kapitalit. Shoqëria mund të investojë maksimumi 100% të fondeve të lira në ndonjë depozitë ose investim afatshkurtër në bankat lokale që kanë kundërparti me limite të aprovuara.

(iii) Administrimi i rrezikut të likuiditetit

Më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017, aktivet dhe detyrimet financiare kanë maturitet kontraktual të mbetur :

	Deri në 1				
31 dhjetor 2018	muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vjet	Total
Aktive financiare					
Mjete monetare dhe ekuivalentë me to	229,028				229,028
Hua institucioneve financiare	10,111	-	42,683		52,794
Hua dhe paradhënie klientësh neto	194,837	261,135	1,356,738	2,586,913	4,399,623
Totali i aktiveve financiare	433,976	261,135	1,399,421	2,586,913	4,681,445
Detyrime financiare					
Hua	323,633	252,853	1,172,957	2,034,783	3,784,227
Obligacione	-	2,800	2,800	82,800	88,400
Grante	230	-	-	-	230
Total i detyrimeve financiare	323,863	255,653	1,175,757	2,117,583	3,872,856
Pozicioni net	110,112	5,482	223,664	469,330	808,588
Pozicioni kumulativ neto	110,112	115,594	339,258	808,588	-

	Deri në 1				
31 dhjetor 2017	muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vjet	Total
Aktive financiare					
Mjete monetare dhe ekuivalentë me to	272,646	-	-	-	272,646
Hua institucioneve financiare	21,381	10,218	9,065	-	40,664
Hua dhe paradhënie klientësh neto	200,933	276,000	1,261,010	2,252,416	3,990,359
Totali i aktiveve financiare	494,960	286,218	1,270,075	2,252,416	4,303,669
Detyrime financiare					
Hua	233,042	149,829	1,218,643	1,860,338	3,461,852
Obligacione	-	2,800	2,800	88,400	94,000
Grante	232	463	2,071	230	2,996
Total i detyrimeve financiare	233,275	153,092	1,223,514	1,948,968	3,558,849
Pozicioni net	261,686	133,126	46,561	303,448	744,820
Pozicioni kumulativ neto	261,686	394,811	441,373	744,820	-

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimi në çmimet e tregut, të tilla si normat e interesit, çmimet e kapitalit, normat e kursit të këmbimit dhe normat e kredive (që nuk lidhen me ndryshimet në balancën e kredisë të huamarrësit/emetuesit), do të ndikojnë në të ardhurat e Shoqërisë apo vlerën e instrumentave financiare. Objektivi i administrimit të rrezikut të tregut është të administrojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, ndërkohë që optimizon kthimin nga rreziku.

(i) Ekspozimi ndaj rrezikut të kurseve të këmbimit

Rreziku i kurseve të huaja të këmbimit është rreziku që vlera e instrumenteve financiare do të ndryshojë me ndryshimin e kurseve të këmbimit. Transaksionet e Shoqërisë gjenerojnë fitime dhe humbje nga kurset e këmbimit të cilat njihen në fitim ose humbje. Keto ekspozime përfshijnë aktivet dhe detyrimet monetare të Shoqërisë të cilat nuk janë të shprehura në monedhën matëse të saj.

Shoqëria e menaxhon këtë rrezik duke kontrolluar madhësinë e diferencës ndërmjet vlerës së aktiveve në monedhë të huaj dhe detyrimeve në monedhë të huaj.

Kurset e aplikueshme të këmbimit (Lek ndaj njësisë së monedhës së huaj) për monedhat parësore në 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
1 EUR	123.42	132.95
1 USD	107.82	111.1

Ekspozimi i Shoqërisë ndaj rrezikut të kurseve të këmbimit monitorohet në mënyrë të vazhdueshme duke siguruar përputhshmëri me limitet rregullatore dhe rregulloret e brendshme të Shoqërisë. Këto limite i referohen një maksimumi prej 20% të pozicionit të hapur në secilën monedhë dhe 30% të pozicionit të përgjithshëm të hapur të monedhës.

Analiza e aktiveve dhe detyrimeve monetare më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 sipas monedhave të huaja në të cilat ato shprehen, ishte si më poshtë (shumat të përkthyer në Lek):

31 dhjetor 2018	LEK	EUR	USD	Total
Aktive financiare				
Mjete monetare dhe ekuivalente me to	200,035	28,591	402	229,028
Hua institucioneve financiare	-	1,918,252	-	1,918,252
Hua dhe paradhënie klientëve neto	4,139,808	259,815	-	4,399,623
Totali i aktiveve monetare	4,339,843	2,206,658	402	6,546,903
Detyrimet financiare				
Hua	3,180,506	2,228,306	-	5,408,812
Obligacione	81,867		-	81,867
Grante	230	-	-	230
Totali i detyrimeve financiare	3,262,603	2,228,306	-	5,490,909
Pozicioni neto	1,077,240	(21,648)	402	1,055,994

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

31 dhjetor 2017	LEK	EUR	USD	Totali
Aktive financiare				
Mjete monetare dhe ekuivalente me to	111,112	161,493	41	272,646
Hua institucioneve financiare	1,079	1,873,829	-	1,874,908
Hua dhe paradhënie klientëve,neto	3,907,562	82,797	-	3,990,359
Totali i aktiveve monetare	4,019,753	2,118,119	41	6,137,913
Detyrimet financiare				
Hua	2,949,921	2,098,056	-	5,047,977
Obligacione	81,867	-	-	81,867
Grante	2,996	-	-	2,996
Totali i detyrimeve financiare	3,034,784	2,098,056	-	5,132,840
Pozicioni neto	984,969	20,063	41	1,005,073

Informacioni i dhënë dallon nga pasqyra e pozicionit financiar ku huatë ndaj institucioneve financiare në Euro, në shumën 1,865,459 mijë Lek (2017: 1,834,244 mijë Lek) janë netuar me balancat e overdraftit të marra nga Shoqëria nga bankat duke përdorur këto kredi si kolaterale në përputhje me kontratat e kredive respektive dhe në bazë të qëllimit të shlyerjes duke netuar shumat përkatëse.

Analiza e ndjeshmërisë të efekteve të ndryshimeve në kursin e këmbimit në fitimin neto më poshtë është përcaktuar në bazë të ekspozimit ndaj monedhës së huaj në datën e raportimit të mbajtur konstante gjatë gjithë periudhës:

	100 bp Rritje Paralele	100 bp Rritje Paralele	50 bp Rritje Paralele	50 bp Rritje Paralele
Më 31 dhjetor 2018	(216)	216	(108)	108
Më 31 dhjetor 2017	201	(201)	100	(100)

(ii) Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit

Rreziku i normës së interesit është rreziku që vlera e instrumenteve financiare do të ndryshojë me ndryshimin e normave të interesit në treg. Shoqëria e administron rrezikun e normës së interesit duke monitoruar kushtet e tregut e duke aplikuar çmime të nevojshme, duke u bazuar në analizën e kostos për çdo produkt. Huatë e NOA janë me interes fiks dhe shumica e tyre janë me terma më pak se 5 vjet.

Informacioni mbi normën efektive

Normat mesatare efektive të kategorive kryesore të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Shoqërisë më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 ishin si më poshtë:

	31 dhjetor 2018		31 dhjetor 2017	
	EUR	LEK	EUR	LEK
Aktive				
Hua të arkëtueshme nga institucionet financiare	0.28%	n/a	0.47%	3.00%
Hua dhe paradhënie klientësh	13.95%	20.76%	14.72%	21.79%
Detyrimet				
Hua	5.05%	6.29%	5.53%	4.16%
Obligacione	n/a	7.00%	n/a	7%

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

(ii) Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit (vazhdim)

Analiza e riçmimit të normës së interesit

Tabela e mëposhtme paraqet datat e riçmimit të normave të interesit për aktivet dhe detyrimet monetare të Shoqërisë. Aktivet dhe detyrimet me normë të ndryshueshme janë raportuar sipas datës së ardhshme të ndryshimit të normës së interesit. Aktivet me normë fikse interesi janë raportuar sipas datës së skeduar të ripagimit të principalit.

31 dhjetor 2018								
Aktive:	Norma efektive e interesit	Totali	Deri ne 6 muaj	6 - 12 muaj	1 - 2 vjet	2 - 5 vjet	Me shumë se 5 vjet	Nuk është subjekt i riçmimit të normës së interesit
Mjete monetare dhe ekuivalente me to (Shënimi 16)	-	229,028	229,028	-	-	-	-	-
Hua institucioneve financiare (Shënimi 17)	0.28%	1,874,907	1,408,233	466,674	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve (Shënimi 18)	20.40%	4,399,623	869,143	943,566	1,280,010	1,264,136	42,767	-
Totali i aktiveve		6,546,903	1,600,676	2,359,314	1,280,010	1,264,136	42,767	-
Hua								
Hua me normë interesi fikse (Shënimi 23)	3.85%	4,448,125	892,221	1,827,731	865,566	862,606	-	-
Hua me normë interesi variabel (Shënimi 23)	6.73%	927,040	390,882	536,158	-	-	-	-
Obligacione me normë interesi fikse (Shënimi 24)	7.00%	80,000	-	-	80,000	-	-	-
Total hua		3,589,707	787,118	994,416	945,566	862,606	-	-
Pozicioni Neto		2,957,196	813,558	1,364,897	334,444	401,530	42,767	-

Balanca neto e huave dhënë institucioneve financiare është 52,794 mijë lekë (2017: 40,664 mijë lekë) . Balanca neto e huave është 3,543,353 mijë lekë (2017:3,213,733 mijë lekë). Në pasqyrat financiare të vitit 2018 dhe 2017 aktivet dhe pasivet financiare janë netuar dhe shfaqur në bazë neto.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

(ii) Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit (vazhdim)

31 dhjetor 2017							
	Norma efektive e interesit	Totali	Deri ne 6 muaj	6 - 12 muaj	1 - 2 vjet	2 - 5 vjet	Me shumë se 5 vjet
Assets:							
Mjete monetare dhe ekuivalente me to (Shënimi 16)	0.00%	272,646	272,646	-	-	-	-
Hua institucioneve financiare (Shënimi 17)	0.48%	1,918,252	502,505	1,415,747	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve (Shënimi 18)	22.6%	3,922,481	811,262	858,804	1,203,502	1,031,320	17,593
Totali i aktiveve		6,113,379	1,586,413	2,274,551	1,203,502	1,031,320	17,593
Detyrime							
Hua me normë interesi fikse (Shënimi 23)	3.92%	4,342,434	1,574,689	970,791	1,036,036	760,918	-
Hua me normë interesi variabel (Shënimi 23)	7.22%	669,451	424,853	244,598	-	-	-
Obligacione me normë interesi fikse (Shënimi 24)	7%	80,000	-	-	-	80,000	-
Totali i detyrimeve		5,091,885	1,999,542	1,215,389	1,036,036	840,918	-
Pozicioni neto		1,021,494	(413,129)	1,059,162	167,466	190,402	17,593

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

(ii) Analiza e rëzimit të normës së interesit (vazhdim)

Administrimi i normave të interesit brenda limitit të normave të interesit plotësohet duke monitoruar ndjeshmërinë e aktiveve dhe detyrimeve financiare të Shoqërisë duke përdorur skenare të ndryshme standarde dhe jo standarde të normave të interesit. Skenarët standarde të cilat konsiderohen një herë në muaj përfshijnë një rënie ose rritje paralele me bazë pikësh 100 (bp) në të gjitha kurbat e kthimit në të gjithë botën dhe një rritje ose rënie prej 50 bp në pjesën më të madhe se 12-muaj të të gjitha kurbave të kthimit. Një analizë e ndjeshmërisë së Shoqërisë për një rritje ose ulje të normave të interesit të tregut për fondet e marra hua është si më poshtë:

	100 bp Rritje paralele	100 bp Rritje paralele	50 bp Rritje Paralele	50 bp Rritje Paralele
Më 31 dhjetor 2018	29,572	(29,572)	14,786	(14,786)
Më 31 dhjetor 2017	10,215	(10,215)	5,107	(5,107)

Rreziku i përgjithshëm i normës së interesit administrohet nëpërmjet përdorimit të paradhënieve dhënë bankave, depozitave nga bankat dhe instrumentave derivative.

(e) Rreziku operacionale

Rreziku operacional është rreziku i humbjes së drejtpërdrejtë apo të tërthortë që vjen si rezultat i një sërë shkakesh të lidhura me proceset, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën e Shoqërisë, si dhe nga faktorë të jashtëm përveç risqeve të kredisë, tregut dhe likuiditetit p.sh ato që lindin nga kërkesat ligjore dhe rregulluese si edhe nga standardet përgjithësisht të pranura të sjelljes Shoqërisë. Risqet operacionale lindin si pasojë e të gjithë operacioneve të Shoqërisë dhe janë risqe që hasen nga të gjitha shoqëritë në biznes.

Objekti i Shoqërisë është të administrojë rrezikun operacional në mënyrë që të balancojë shmangien e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të Shoqërisë me efektivitetin e përgjithshëm të kostove, si edhe të shmangë procedurat e kontrollit të cilat kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin.

Përgjegjësia parësore për zhvillimin dhe implementimin e kontrolleve që të adresohet rreziku operacional i caktohet drejtuesve të lartë në çdo njësi biznesi. Kjo përgjegjësi mbështetet nga zhvillimi i standardeve të përgjithshme të Shoqërisë për administrimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- kërkesa për ndarjen e duhur të detyrave, duke përfshirë dhe autorizimin e pavarur të transaksioneve
- kërkesa për rakordimin dhe monitorimin e transaksioneve
- pajtimi me kërkesat ligjore dhe rregullative
- dokumentimi i kontrolleve dhe i procedurave
- kërkesa për vlerësimin periodik të risqeve operacionale të identifikuar dhe përshtatshmërinë e kontrolleve dhe procedurave për të adresuar risqet e identifikuar
- kërkesa për raportimin e humbjeve operative dhe veprimet rregullues të propozuar
- zhvillimi i planeve emergjencës
- trajnimi dhe zhvillimi profesional
- standardet e etikës dhe biznesit
- zbutja e rrezikut, duke përfshirë sigurimin në rastet kur është efektiv

Pajtimi me standardet e Shoqërisë mbështetet nga një program kontrollesh periodike të ndërmarra nga Auditimi i Brendshëm. Rezultatet e rishikimit të auditimit të brendshëm diskutohen me drejtimin e njësisë të biznesit, duke përgatitur përmbledhje të cilat i paraqiten Komitetit të Auditimit dhe drejtimit të lartë të Shoqërisë.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

6. Administrimi i riskut financiar (vazhdim)

(f) Administrimi i kapitalit

Kërkesa për kapital minimal

Në bazë të vendimit nr 1 datë 17 Janar 2013 të Këshillit Mbikqyrës së Bankës së Shqipërisë kapitali minimal për institucionet financiare jo-banka të cilat ofrojnë shërbimin e kredidhënies është 100 milion lekë.

Kapitali rregullator

Shoqëria është subjekt i disa kërkesave rregullatore me të cilat ajo duhet të pajtohet. Në baze të nenit 11 të vendimit nr 2 datë 17 janar 2013 e Keshillit Mbikqyrës së Bankës së Shqipërisë insitucionet Mikro-financiare duhet të plotësojnë në cdo kohë kërkesat e mëposhtme:

- Raporti i kapitalit ndaj totalit të aktivitetit nuk duhet të jetë më i vogël se 10%.
- Raporti i kapitalit ndaj mjeteve fikse të trupëzuara dhe jo-të trupëzuara neto nuk duhet të jetë më i vogël se 100%.
- Raporti i kapitalit ndaj totalit të huave me probleme nuk duhet të jete më i vogël se 100%.
- Raporti i kapitalit i paguar në natyrë ndaj kapitalit nuk duhet të kalojë 50%.

Ekspozimi i lejuar maksimal

Në bazë vendimit nr 2, neni nr 7.3 date 17 Janar 2013 të Keshillit të Mbikqyrjes të Bankës së Shqipërisë ekspozimi ndaj një personi apo një grupi palësh të lidhura nuk duhet të jetë më shumë se 15% e kapitalit.

Më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 kërkesat e mësipërme janë plotësuar duke përfshirë normën e raportit të kapitalit ndaj totalit të aktiveve që është 18%. Politika e Shoqërisë është për ruajtjen e një baze kapitali brenda limiteve, duke kapitalizuar të gjitha të ardhurat nga aktiviteti për të mbështetur zhvillimin në të ardhmen. Shoqëria njih nevojën për të patur një balancë ndërmjet të ardhurave të larta që janë të mundshme nëpërmjet kredimarrjes së lartë dhe avantazheve dhe sigurisë që lejon një pozicion të shëndoshët kapitalit. Nuk ka patur ndryshime të rëndësishme në manaxhimin e kapitalit të Shoqërisë gjatë periudhës.

(g) Informacion shtesë mbi fluksin e parasë

Ndryshimë në detyrime që rrjedhin nga aktivitetet e financimit:

	Hua
Gjendja në fillim	3,213,733
<i>Pjesë të flukseve të parasë:</i>	
Marrjet	2,062,978
Ripagesat	(1,558,851)
<i>Jo pjesë të flukseve të parasë:</i>	
Interes i përlllogaritur	(2,445)
Kursi i këmbimit	(172,061)
Gjendja në fund	3,543,354

7. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Shoqëria kryen vlerësime dhe gjykime të cilat ndikojnë vlerat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar, dhe që rishikohen në mënyrë të vazhdueshme dhe bazohen në eksperiencën historike dhe faktorë të tjerë, duke përfshirë pritshmëritë mbi ngjarjet e ardhshme të cilat vlerësohen të jenë të arsyeshme sipas rrethanave.

(i) Tatim fitimi

Drejtimi beson se llogaritja e tatimit mbi fitimin është e përshtatshme pavarësisht pasigurive që ekzistojnë në mjedisin tatimor shqiptar dhe në legjislacionin në fuqi dhe se vizitat e ardhshme fiskale nuk do të sjellin efekte të rëndësishme në pasqyrat e pozicionit financiar, rezultatin nga aktiviteti apo në flukset monetare. Gjithsesi, duke u bazuar në natyrën e ligjit mbi tatimin e të ardhurave dhe udhëzimeve përkatëse nuk është e mundur që të jemi të sigurt se pozicioni fiskal do mbetet i pandryshuar nga autoritetet tatimore.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

7. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

(ii) Kompensimi i aktiveve dhe detyrimeve

Siç përshkruhet në Shënimin 17, Shoqëria kompenson overdraftet e marra nga bankat lokale, kundrejt depozitave të vendosura në të njëjtat banka si kolateral, në përputhje me politikën kontabel 5 (iv). Në bërjen e këtij kompensimi, Drejtimi ka përcaktuar që kërkesat e SNK 32 janë përmbushur, përkatësisht:

- Shoqëria ka të drejtë ligjore të kompensojë kolateralin e saj në formen e mjeteve monetare me balancen e papaguar të overdraftit në çdo kohë, gjatë rrjedhës normale të biznesit, dhe si ne rastin e mospageses ose te likuidimit nga pala tjetër.
- Shoqëria ka për qëllim të shlyejë aktivin dhe detyrimin në bazë neto.

Bazuar në të drejtën ligjore, Drejtimi ka kryer një analizë të plotë, duke marrë këshillimin e duhur ligjor për të konfirmuar se ekziston e drejta e kompensimit, me ane të kontratës si dhe në përputhje me legjislacionin vendor. Duke pasur parasysh natyrën e rregulluar të industrisë së pales tjetër, gjykimi ligjor kërkohet të analizojë të drejtën e kompensimit në situatën e likuidimit të Bankave.

Qellimet e Shoqërisë në lidhje me shlyerjen e tepricave të overdrafteve të garantuara me depozita kolaterali në formen e mjeteve monetare, janë që të shlyhen në bazë neto, në rrjedhën normale të biznesit. Shoqëria ka një histori të kufizuar të shlyerjes së këtyre marrëveshjeve gjatë viteve të fundit, volumi i overdrafteve dhe depozitave të kolateralit në formen e mjeteve monetare është rritur, dhe kontratat janë mbyllur me një numër të kufizuar të çështjeve të netuara. Në vlerësimin e Drejtimit, Shoqëria do t'i mbyll këto marrëveshje në baza neto dhe do të ketë aftësinë ta bëjë këtë

(iii) Fonde për humbjet nga huatë dhe paradhëniet

Përpara 1 janar 2018

Shoqëria rishikon në bazë tre mujore mujore portofolin e kredisë për të përcaktuar humbjet nga zhvlerësimi. Për të përcaktuar nëse një humbje nga kreditë duhet të rregjistrohet në humbje ose fitim, Shoqëria gjykon nëse ka ndonjë të dhënë të dukshme e cila tregon se ka rënie të matshme në vlerësimin e flukseve të ardhshme hyrëse të parasë nga portofoli i kredive. Kjo evidencë mund të përfshijë të dhëna të dukshme si një ndryshim i pafavorshëm në gjendjen e pagesave të huamarresit ndaj Shoqërisë ose ngjarje ekonomike kombëtare ose lokale të cilat lidhen me mospagimin e kredive.

Drejtimi përdor llogaritje në bazë të përvojës së humbjeve të mëparshme për aktivet me karakteristika të riskut të kreditit dhe evidencë objektive, për fonde të njehta me ato në portofol gjatë përcaktimit të flukseve të ardhshme monetare. Metodologjia dhe supozimet e bëra për llogaritjen e shumës dhe kohës të flukseve të ardhshme monetare rishikohen rregullisht për të ulur ndonjë diferencë midis humbjes së llogaritur dhe eksperiencës me humbjen aktuale.

Pas 1 janar 2018

Matja e humbjeve nga provigjoni, sipas SNRF19 dhe SNK 39 gjatë gjithë kategorive të aktiveve financiare në vetvete kërkon gjykim, vecanërisht, vlerësimi i shumës dhe koha e flukseve të ardhshme monetare dhe vlera e kolateralit gjatë përcaktimit të humbjes nga provigjoni dhe vlerësimi i një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredise.

Këto vlerësime janë të nxitura nga një numër faktorësh, ndryshimet në të cilën mund të sjellin nivele të ndryshme provigjoni. Kalkulimi i ECL-ve të shoqërisë janë autpute të një modeli kompleks me një numër supozimesh themelore rreth zgjedhjes së inputeve variabel dhe ndërvartësisë së tyre.

Elementë të modelit të ECL-ve të cilat janë konsideruar si gjykime kontabël dhe vlerësimë përfshijnë:

- Modeli i brendshëm i klasifikimit të kredive të shoqërisë, i cili cakton (ditëve në vonesë) PD-të notat individuale.
- Kriteret e shoqërisë për të vlerësuar nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë dhe kështu që provigjoni për aktivet financiare duhet të maten në bazë të ECL përgjatë jetës LTECL dhe vlerësimi cilësor.
- Segmentimi i aktiveve financiare kur ECL e tyre janë vlerësuar në baza kolektive.
- Zhvillimi i modelit të ECL-ve përfshin disa formula zgjedhjet e inputeve.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

7. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

(iii) Fonde për humbjet nga huatë dhe paradhëniet (vazhdim)

Pas 1 janar 2018 (vazhdim)

- Përcaktimi i qasjeve midis skenarëve makroekonomik dhe inputeve ekonomi ketë tilla si nivele të papunësisë, vlera e kolateralit, dhe efektet në PD, EAD, LGD
- Zgjedhja e skenareve të ardhshme makroekonomike dhe pesha e probabilitetit të tyre për të nxjerrë inpute ekonomike në modelet ECL.
- Ka qenë politika e shoqërisë që të rishikojë rregullisht modelet e saj në kontekstin e përvojës aktuale të humbjes dhe ta përshtase kur është e nevojshme.

Më 31 dhjetor 2018 nga analiza dhe observimet e faktorëve makro- ekonomikë modeli paraqet një korelacion negativ kjo sepse është një pamjaftueshmëri e të dhënave historike. Në këtë drejtim faktori makro-ekonomik nuk është marrë në konsideratë gjatë përlogaritjeve, vetëm skenaret bazë janë marrë në konsideratë.

Skenaret janë përcaktuar në politikën e provigjonimit por ka qenë në politikën e shoqërisë për të rishikuar në mënyrë të rregullt modelet në kontekst të eksperiencës mbi humbjet aktuale dhe bërjen e rregullimeve kur është e nevojshme.

a) Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare për të cilat nuk ka çmime tregu të dukshme, kërkon përdorimin e teknikave të vlerësimit të përmendura në politikat kontabël 4(g),(vi). Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe kanë transparencë të ulët të cmimit, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon nivele të shumë-anëshme gjykimi që varen nga likuiditeti, përqendrimi, pasiguria e faktorëve të tregut, supozimet mbi çmimin dhe risqe të tjera që ndikojnë instrumentin specifik. Shikoni gjithashtu “Vlerësimi i instrumenteve financiare” më poshtë.

b) Gjykime kritike kontabël në zbatimin e politikave kontabël të Shoqërisë

Gjykime kritike kontabël në zbatimin e politikave kontabël të Shoqërisë përfshijnë:

Vlerësimi i instrumentave financiare

Politika kontabël e Shoqërisë për matjen e vlerës së drejtë është trajtuar në shënimin 4(g)(vi)

Shoqëria mat vlerën e drejtë duke përdorur hierarkinë e mëposhtme të metodave:

- Niveli 1: Çmime të kuotuar në një treg aktiv për një instrument identik.
- Niveli 2: Teknika vlerësimi bazuar në të dhëna të vëzhgueshme. Kjo kategori përfshin instrumenta të vlerësuar duke përdorur; çmime të kuotuar në tregje aktive për instrumenta të ngjashëm, çmime të kuotuar për instrumenta të ngjashëm në tregje që konsiderohen më pak se aktive; ose teknika të tjera vlerësimi ku të gjitha të dhënat e rëndësishme janë të vëzhgueshme në mënyrë direkte ose jo-direkte nga të dhënat e tregut.
- Niveli 3: Teknika vlerësimi që përdorin inpute të rëndësishme të pa-kontrollueshme. Kjo kategori përfshin të gjithë ato instrumente ku teknika e vlerësimit përfshin të dhëna që nuk janë të kontrollueshme dhe të dhënat e pa-kontrollueshme kanë një efekt të rëndësishëm në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshin instrumente që janë vlerësuar bazuar në çmime të kuotuar për instrumente të ngjashëm ku rregullimet apo gjykimet e rëndësishme të pakontrollueshme kërkojnë për të pasqyruar ndryshimin midis instrumenteve.

Vlera e drejtë për aktivet dhe detyrimet financiare që tregtohen në tregje aktive bazohen në çmime tregu të kuotuar ose kuotime të cmimit nga tregtarët. Për të gjitha Instrumentet e tjerë financiare Shoqëria përcakton vlerën e drejtë duke përdorur teknika vlerësimi. Teknikat e vlerësimit përfshijnë vlerën aktuale neto dhe modele të skontimit të flukseve monetare, krahasime me instrumenta të ngjashëm për të cilët ekzistojnë çmime të dukshme tregu dhe modele të tjera vlerësimi. Objektivi i teknikave të vlerësimit është të arrijnë në përcaktimin e vlerës së drejtë që reflekton çmimin e instrumentit financiar në datën e raportimit, i cili do të ishte përcaktuar nga pjesëmarrësit në treg që veprojnë me kushtet e tregut. Shoqëria përdor modele vlerësimi të njohura gjerësisht për përcaktimin e vlerës së drejtë të instrumentave financiare më të thjeshtë dhe më të zakonshëm, si norma e interesit dhe SWAP të kurseve të këmbimit që përdorin vetëm të dhëna tregu të vëzhgueshme dhe kërkojnë pak gjykim apo vlerësim nga drejtuesit.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

7. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

(iii) Fonde për humbjet nga huatë dhe paradhëniet (vazhdim)

b) Gjykime kritike kontabël në zbatimin e politikave kontabël të Shoqërisë (vazhdim)

Çmimet e vëzhgueshme dhe të dhënat e modeleve janë zakonisht të gjendshme në tregun e borxhit të listuar dhe letrave të kapitalit, derivativeve të kurseve të tregtuara dhe derivativet e thjeshta si për shembull SWAP-et e normës së interesit. Disponueshmëria e çmimeve të vëzhgueshme të tregut dhe e inputeve në model redukton nevojën për gjykimin dhe vlerësimin e drejtuesve dhe redukton gjithashtu pasiguritë që shoqërojnë përcaktimin e vlerës së drejtë. Disponueshmëria e çmimeve të vëzhgueshme të tregut dhe të dhënave varion në varësi të produkteve dhe tregjeve dhe është e prirur ndaj ndryshimeve bazuar në ngjarje specifike dhe kushte të përgjithshme në tregjet financiare.

Për instrumenta financiare më komplekse, Shoqëria përdor modele vlerësimi të veçanta, të cilat janë zakonisht të zhvilluara nga modele të njohura vlerësimi. Disa ose të gjithë të dhënat e rëndësishme në këto modele mund të mos jenë të vëzhgueshme në treg, dhe janë rrjedhojë e çmimeve të tregut ose kurseve janë vlerësuar bazuar në gjykime. Modelet e vlerësimit që përmbajnë të dhëna të rëndësishme tëpa kontrollueshme kërkojnë një shkallë më të lartë gjykimi dhe vlerësimi nga drejtuesit në përcaktimin e vlerës së drejtë.

Gjykimi dhe vlerësimi i drejtuesve nevojitet zakonisht për zgjedhjen e modelit të vlerësimit që do të përdoret, për përcaktimin e flukseve monetare të pritshme për instrumentin financiar që vlerësohet, përcaktimin e probabilitetit për mospagesën apo parapagimet nga pala tjetër dhe përzgjedhjen e normave të përshtatshme të skontimit.

Vlera e drejtë e instrumentave financiare është cmimi që do të vendoset nga shitja e aktivit ose pagesa e transferimit të detyrimit në një transaksion të rregullt në tregun kryesor (ose me e dobishme) në ditën e matjes sipas kushteve aktuale të tregut (psh cmim dalje), pavarësisht nëse ky çmim është direkt i vëzhgueshëm ose i vlerësuar duke përdorur një teknikë tjetër vlerësimi. Kur vlera e drejtë e një aktivi financiar dhe detyrimi financiar regjistrohet në pasqyrat e pozicionit financiar nuk mund të derivojë nga tregjet aktive, ato janë përcaktuar duke përdorur një varietete teknikash vlerësimi të cilat përfshijnë përdorimin e modeleve të vlerësimit në nivelin 3 të hierarkisë.

31 dhjetor 2018	Vlera kontabël	Vlera e drejtë
Aktive financiare		
Mjete monetare dhe ekuivalente me to	229,028	229,028
Hua institucioneve financiare	52,794	52,794
Hua dhe paradhënie klientëve neto	4,399,623	4,399,623
Totali i aktiveve financiare	4,681,445	4,681,445
Detyrime financiare		
Hua	3,543,353	3,543,353
Obligacione	81,867	81,867
Totali i detyrimeve financiare	3,625,220	3,625,220

31 dhjetor 2017	Vlera kontabël	Vlera e drejtë
Aktive financiare		
Mjete monetare dhe ekuivalente me to	272,646	272,646
Hua institucioneve financiare	40,664	40,664
Hua dhe paradhënie klientëve neto	3,990,359	3,990,359
Totali i aktiveve financiare	4,303,669	4,303,669
Detyrime financiare		
Hua	3,213,733	3,213,733
Obligacione	81,867	81,867
Totali i detyrimeve financiare	3,295,600	3,295,600

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

7. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

(iii) Fonde për humbjet nga huatë dhe paradhëniet (vazhdim)

b) Gjykime kritike kontabël në zbatimin e politikave kontabël të Shoqërisë (vazhdim)

Vlera e drejtë e mjeteve monetare dhe ekuivalentëve me to dhe kredive ndaj institucioneve financiare për shkak të maturitetit të tyre të shkurtër është shuma e arkëtueshme në datën e raportimit. Pjesa më e madhe e portofolit të huave dhe paradhëniet për klientët bazohet në normat fikse të interesit. Drejtimi e konsideron si jo praktike të kryejë një llogaritjen e vlerës së drejtë të huave dhe paradhëniet për klientët pasi nuk ka transaksione të tregut të vëzhgueshme për kredi homogjene dhe beson se vlerat e drejta përafrojnë vlerën kontabël. Humbjet e pritshme në të ardhmen nuk merren në konsideratë.

8. Të ardhurat nga interesat

Të ardhurat nga interesat te perllogaritura me metodën efektive te interest për vitin 2018 dhe 2017 përbëhen si më poshtë:

	2018	2017
Hua dhe paradhënie klientëve	968,712	940,289
Hua institucioneve të tjera financiare	5,624	11,574
	974,336	951,863

9. Shpenzime për interesa

Shpenzime te interest te perllogaritura me metodën efektive te interest për vitin 2018 dhe 2017 përbëhen si më poshtë:

	2018	2017
Interesa nga huatë	(264,437)	(277,235)
	(264,437)	(277,235)

10. Tarifa dhe komisione, neto

Tarifat dhe komisionet neto përbëhen si më poshtë:

	2018	2017
Të ardhurat nga tarifat e shërbimeve nje moment te caktuar:		
Të ardhura si agjent sigurimi	13,595	50,030
Tarifa dhe shpenzime komisioni		
Komisionet Bankare	(2,590)	(3,332)
	11,005	46,698

11. Humbja nga provizioni i huave dhe paradhëniet te klientëve

11.1 Humbja nga provizioni i huave dhe për paradhëniet klientëve për fundin e vitit 2018 dhe 2017:

	2018	2017
Më 1 janar	(328,979)	(317,087)
Rregullim për gjendjen hapese (fillestare)	(26,392)	-
Më 1 janar 2018 pas rregullimit sipas SNRF	(355,371)	-
Shpenzimi i vitit	(163,941)	(164,777)
Fshirjet	116,097	152,866
Efkti i kursit të këmbimit	2,247	19
Në fund të periudhës	(400,968)	(328,979)

11.2 Fitimi neto nga fshirjet e kredive dhe paradhëniet e klientëve

	2018	2017
Fitimi neto nga fshirjet e kredive dhe paradhëniet e klientëve	152,421	172,339
	152,421	172,339

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

11. Humbja nga provizioni i huave dhe paradhëniet klientëve (vazhdim)

11.3 Të ardhura nga shitja e portofolit të kredive të fshira

	2018	2017
Të ardhura nga shitja e portofolit	45,240	-
	45,240	-

Gjatë vitit 2018 u vendos të shitej portofoli i kredive të fshira i cili ishte disbursuar që nga themelimi i Shoqërisë deri më vitin 2013.

12. Të ardhura të tjera

Të ardhurat tjera për vitet 2018 dhe 2017 përbëhen si më poshtë:

	2018	2017
Të ardhura nga grantet (Shënimi 25)	2,767	5,288
Të tjera	3,358	11,458
	6,125	16,746

Të ardhura nga grantet për vitet 2018 dhe 2017 përbëhen si më poshtë:

	2018	2017
Të ardhura nga granti për pajisje / operacione	2,767	4,669
Grante të tjera	-	619
	2,767	5,288

13. Shpenzime personeli

Shpenzimet e personelit për vitet 2018 dhe 2017 përbëhen si më poshtë:

	2018	2017
Paga Bruto	244,832	253,526
Kontribute për sigurime shoqërore dhe shëndetsore	35,958	38,533
Bonuse	33,788	35,741
	314,578	327,800

14. Shpenzime të tjera

Shpenzime të tjera për vitet 2018 dhe 2017 përbëhen si më poshtë:

	2018	2017
Konsulencë, tarifa ligjore dhe shërbime të tjera	54,817	57,124
Qira	38,920	41,569
Shpenzime për burime njerëzore dhe trajnime	24,629	28,784
Shpenzime transporti	17,870	16,975
Energji, uje etj.	13,997	14,205
Komisione menaxhimi	12,275	10,426
Reklama dhe promovime, marketing	11,761	10,402
Shpenzime komunikimi	9,762	9,351
Shpenzime sigurimi	4,679	4,885
Shpenzime zyre	3,792	4,164
Të tjera	14,830	14,900
	207,333	212,785

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

15. Tatimi mbi fitimin

	2018	2017
Shpenzim tatim fitimi aktual	41,810	28,699
Të ardhura tatimore të shtyra (Shenimi 21)	(7,081)	361
Total shpenzim tatim fitimi	34,729	29,060

Tatimi mbi fitimin në Shqipëri vlerësohet në normën 15% të fitimit të tatueshëm. Më poshtë janë paraqitur tatimi aktual dhe tatimi i shtyrë të njohur në fitim ose humbje. Më poshtë është një rakordim i normës efektive të tatimit:

	2018	2017
Fitimi para tatimit	210,124	176,556
Shpenzim tatim fitimi aktual	31,519	26,484
Të ardhura të tatueshm @15%	6,799	-
Shpenzimet e pazbritshme @ 15%	3,492	2,215
Shpenzim tatim fitimi neto	41,810	28,699

Tatim fitimi i parapaguar për vitin 2018 është 28,270 mijë Lek (2017: 27,637 mijë Lek).

16. Mjetet monetare dhe ekuivalentet me to

Mjetet monetare dhe ekuivalentet me to janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Mjete monetare në arkë	2,392	1,052
Llogari rrjedhëse	226,636	271,594
	229,028	272,646

Nuk ekziston një vlerësimi/ rankim i jashtëm për Bankat që operojnë në Shqipëri, për këtë arsye nga vlerësimi individual i kryer për secilën bankë nuk rezultoi ndonjë zhvlerësim të gjëndjes së mjeteve monetare në bankë.

17. Hua Institucioneve Financiare

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Hua institucioneve financiare	52,794	40,664
Minus provizionet	-	-
Total	52,794	40,664

Sic është paraqitur në Shënimin 5, Hua Institucioneve Financiare më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 janë paraqitur neto nga gjendja e overdrafteve me vlerë respektivisht prej 1,918,252 mijë Lek (2017: 1,834,244 mijë Lek). Maturiteti mesatar dhe norma mesatare e interesit për huatë në Euro dhe Lekë është respektivisht 12 muaj me normën 0.28%.

Nuk ekziston një formë vlerësimi i jashtëm për bankat që operojnë në Shqipëri, për këtë arsye nga kryerja e vlerësimit individual nuk ka rezultuar zhvlerësim i zerit Huave institucioneve financiare.

18. Hua dhe paradhënie klientëve, neto

Huatë dhe paradhëniet e klientëve për fundin e vitit 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Hua dhe paradhënie klientëve, bruto	4,809,785	4,317,849
Interes i përllogaritur	73,912	67,878
Komisione të tjera	954	-
Parapagime	(84,059)	(66,389)
Rezerva e provizionit	(400,969)	(328,979)
	4,399,623	3,990,359

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

18. Hua dhe paradhënie klientëve, neto (vazhdim)

	31 dhjetor 2018			01 janar 2018		
	Vlera bruto	ECL	Vlera neto	Vlera bruto	ECL	Vlera neto
Individe	695,935	98,435	597,500	848,363	99,341	749,022
Biznes	4,187,760	302,533	3,885,227	3,536,405	256,030	3,280,375
Total	4,883,696	400,968	4,482,728	4,384,768	355,371	4,029,397

	31 dhjetor 2017		
	Vlera bruto	Provizion SNK 39	Vlera neto
Individe	848,363	90,937	757,426
Biznes	3,536,405	238,042	3,298,363
Total	4,384,768	328,979	4,055,789

Kredi për Individ

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Total
Vlera bruto më 1 janar 2018	738,022	33,862	76,478	848,362
Kredi të reja të disbursuara ose të blera	281,895	6,818	3,175	291,887
Kredi të cregjistruara ose të shlyera	(371,174)	(11,138)	(21,850)	(404,162)
Transferuar në Klasën 1	4,561	(4,561)	-	-
Transferuar në Klasën 2	(12,119)	12,453	(334)	-
Transferuar në Klasën 3	(6,693)	(3,077)	9,770	-
Kredit të fshira	(20,336)	(11,155)	(8,661)	(40,152)
Rregullim për kursin e këmbimit	-	-	-	-
Vlera bruto më 31 dhjetor 2018	614,156	23,202	58,578	695,935

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Total
Rezerva ECL më 1 janar 2018	19,948	11,423	67,970	99,341
Kredit të disbursuara ose të blera	7,892	2,223	3,303	13,418
Kredit të fshira ose të shlyera	(5,637)	(1,825)	(9)	(7,471)
Transferuar në Klasën 1	132	(132)	-	-
Transferuar në Klasën 2	(3,827)	3,903	(75)	-
Transferuar në Klasën 3	(6,322)	(3,055)	9,376	-
Riklasifikuar	(115)	(314)	196	(233)
Rimatja e ECL, neto	24,290	5,871	3,371	33,532
Kredit të fshira	(20,336)	(11,155)	(8,661)	(40,152)
Rregullim për kursin e këmbimit	-	-	-	-
Rezerva ECL më 31 dhjetor 2018	16,025	6,939	75,471	98,435

Kredia për Biznes

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Total
Vlera bruto më 1 janar 2018	3,220,476	120,248	195,682	3,536,406
Kredit të disbursuar ose blerë	1,850,230	16,536	15,444	1,882,210
Kredit të fshirë ose të shlyera	(1,087,804)	(28,796)	(31,825)	(1,148,425)
Transferuar në Klasën 1	16,673	(16,673)	-	0
Transferuar në Klasën 2	(91,994)	95,453	(3,459)	0
Transferuar në Klasën 3	(35,873)	(3,420)	39,293	0
Kredit të fshira	(36,030)	(34,972)	(4,943)	(75,945)
Rregullim për kursin e këmbimit	(5,376)	(833)	(277)	(6,486)
Vlera bruto më 31 dhjetor 2018	3,830,302	147,543	209,915	4,187,760

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

18. Hua dhe paradhënie klientëve, neto (vazhdim)

Kredia për Biznes (vazhdim)

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Total
Rezerva ECL më 01 janar 2018	59,513	27,256	169,261	256,030
Kredi e disbursuar ose i blerë	42,664	6,354	7,147	56,165
Kredi e fshirë ose te shlyera	(11,304)	(4,100)	88	(15,316)
Transferuar në Klasën 1	257	(257)	-	-
Transferuar në Klasën 2	(29,798)	31,009	(1,211)	-
Transferuar në Klasën 3	(29,476)	(3,355)	32,831	-
Riklasifikuar	115	314	(196)	233
Rimatje ECL, neto	85,615	21,413	(23,415)	83,613
Kredi te fshira	(36,030)	(34,972)	(4,943)	(75,945)
Rregullim për kursin e këmbimit	(608)	(95)	(1,544)	(2,247)
Rezerva ECL më 31 dhjetor 2018	80,948	43,567	178,018	302,533

19. Aktive të qëndrueshme të trupëzuara

Aktivitet e qëndrueshme të trupëzuara më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 janë të përbëra si më poshtë:

	Pajisje elektronike	Automjete	Pajisje dhe mobilje	Përmiresime të ambienteve me qira	Total
Kosto					
Më 1 janar 2017	135,541	37,196	33,513	19,108	225,358
Shtesa	4,080	-	2,654	1,219	7,953
Pakësime	(749)	-	(293)	-	(1,042)
At 31 dhjetor 2017	138,872	37,196	35,874	20,327	232,269
Shtesa	7,591	-	10,244	2,283	20,118
Pakësime	(13,542)	(1,663)	(5,224)	-	(20,429)
At 31 dhjetor 2018	132,921	35,533	40,894	22,610	231,958
Zhvlerësimi i akumuluar					
Më 1 janar 2017	(114,326)	(27,145)	(30,340)	(17,645)	(189,456)
Zhvlerësim i vitit	(8,762)	(5,190)	(1,238)	(836)	(16,026)
Pakësime	-	-	292	-	292
Më 31 dhjetor 2017	(123,088)	(32,335)	(31,286)	(18,481)	(205,190)
Zhvlerësim i vitit	(8,013)	(4,735)	(1,900)	(1,046)	(15,694)
Pakësime	13,542	1,663	4,963	-	20,168
Më 31 dhjetor 2018	(117,559)	(35,407)	(28,223)	(19,527)	(200,716)
Vlera kontabël neto					
Më 1 janar 2017	21,215	10,051	3,173	1,463	35,902
Më 31 dhjetor 2017	15,784	4,861	4,588	1,846	27,079
Më 31 dhjetor 2018	15,362	126	12,671	3,083	31,242

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

20. Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara

Aktivët e qëndrueshme të patrupëzuara më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 janë të përbëra si më poshtë:

	Programe kompjuterike dhe licenca	Total
Kosto		
Më 1 janar 2017	178,714	178,714
Shtesa	318	318
Pakësime	-	-
Më 31 dhjetor 2017	179,032	179,032
Shtesa	-	-
Pakësime	-	-
Më 31 dhjetor 2018	179,032	179,032
Amortizimi i akumuluar		
Më 1 janar 2017	(147,126)	(147,126)
Amortizimi i vitit	(11,363)	(11,363)
Pakesime	-	-
Më 31 dhjetor 2017	(158,489)	(158,489)
Amortizimi i vitit	(10,707)	(10,707)
Pakesime	-	-
Më 31 dhjetor 2018	(169,196)	(169,196)
Vlera kontabël neto		
Më 1 janar 2017	31,588	31,588
Më 31 dhjetor 2017	20,543	20,543
Më 31 dhjetor 2018	9,836	9,836

21. Aktive të shtyra tatimore

Aktivët dhe detyrimet e shtyra tatimore njohur më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 shpërndahen si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	1 janar 2018	31 dhjetor 2017
Aktiv tatimor i shtyre:			
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	7,272	7,192	7,192
Aktive të qëndrueshme të pa trupëzuara	2,508	2,306	2,306
Rezerva për humbjet nga kreditë			
(SNRF 9 aplikimi për herë të parë)	3,959	3,959	-
Kredi dhe paradhënie klientëve neto	13,623	6,824	-
	27,362	20,281	9,498

Të ardhurat tatimore të shtyra për fundin e vitit më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 është paraqitur në tabelën më poshtë:

	Per vitin 31 dhjetor 2018	Per vitin 31 dhjetor 2017
Aktiv tatimor i shtyre:		
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	80	263
Aktive të qëndrueshme të pa trupëzuara	202	99
Kredi dhe paradhënie klientëve neto	6,799	-
	7,081	361

Me aplikimin për herë të parë të SNRF 9 impakti i tatimit të shtyrë është njohur në kapital në gjendjen hapese të fitimit të mbartur .

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

22. Aktive të tjera

Aktive të tjera më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Inventar	11,428	11,908
Parapagime për zyrat e përmbarimit	6,704	6,344
Parapagime për shërbime të TI	4,384	2,155
Siguracion stafi	2,765	2,875
Të arkëtueshme nga palët e treta	4,410	1,076
Parapagim qiraje	136	136
Të tjera	5,374	7,193
Total	35,201	31,687

Inventari është zvogeluar gjatë vitit 2018 për shkak të shitjes së një prone.

23. Hua

Shoqëria nuk ka pasur asnjë mospagim principal ose interesi apo shkelje të kushteve me huamarrjet gjatë vitit dhe më 31 dhjetor 2018 dhe 2017.

	Norma mesatare e ponderuar e interesit	31 dhjetor 2018	Norma mesatare e ponderuar e interesit	31 dhjetor 2017
Norma interesi fikse				
EUR	5.21%	2,199,729	5.46%	1,871,507
LEK	5.05%	382,937	6.81%	632,046
Norma interesi e ndryshueshme				
EUR			6.11%	198,965
LEK	6.73%	927,040	7.68%	475,123
Interes i përllogaritur mbi huatë		33,647		36,092
Total		3,543,353		3,213,733
Afatshkurtër		1,807,715		1,406,529
Afatgjatë		1,701,992		1,771,112
Interes i përllogaritur mbi huatë		33,647		36,092
Total		3,543,353		3,213,733

Afati mesatar i kontratave të huave të Shoqërisë është 34 muaj. Më 31 dhjetor 2018 vlera e mbetur e huave të garantuar me portofol të lënë peng në huadhënsësit lokal është 715,278 mijë Lekë dhe vlera e portofolit të lënë peng është 928,861 mijë Lekë.

24. Obligacione

Më 16 dhjetor 2016, Këshilli i Administrimit aprovoi emetimin e obligacioneve afatmesme në monedhë vendase me normë interesi fikse 7 %. Obligacionet janë të detajara më poshtë në bazë të monedhës dhe dates së maturimit:

	Datë emetimi	Datë maturimi	Numer	31 dhjetor 2018
Obligacione	1 mars 2017	1 mars 2020	160	80,000
Interesi i përllogaritur				1,867
Total			160	81,867

Interesi i përllogaritur me datë 31 Dhjetor 2018 është 1,867 mijë Lek dhe është ipagueshëm në mars 2019. Shoqëria paguar në kohë principalin dhe interesin si dhe ka qene në perputhje me të gjitha kushtet e obligacionit gjatë vitit të mbyllur me 31 dhjetor 2018 dhe 2017.

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

25. Grante

Më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 grantet janë të përbëra si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
BFSE Holding B.V NFT grant	230	2,988
Të tjera	-	8
	230	2,996

Granti për NFT i referohet grantit të marrë nga BFSE Holdings B.V për zhvillimin e procesit të Teknologjisë për NOA-n. Shoqëria ka perfituar grantet e kushtëzuara të mësipërme të njohura si të ardhura të shtyra dhe të amortizuara gjatë jetës së dobishme të aktiveve përkatëse. Lëvizjet e granteve për vitin 2018 dhe 2017 janë si më poshtë:

	2018		2017	
	EUR'000	Lek '000	EUR '000	Lek '000
1 janar	22	2,996	60	8,146
Shtesa	-	-	1	161
Amortizimi i vitit	(20)	(2,766)	(39)	(5,288)
Diferenca nga kursi i këmbimit	-	-	-	(23)
31 dhjetor	2	230	22	2,996

26. Detyrime të tjera

Detyrime të tjera më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 janë të përbëra si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Kosto për punonjësit dhe shperblime të përlogaritura	16,700	24,498
Të pagueshme ndaj ofruesve të shërbimeve	19,572	10,014
Çeqe të lëshuara për t'u tërhequr	19,341	16,319
Detyrime të tjera tatimore	11,876	10,888
Tarifa konsulence të tjera	1,501	1,230
Provigjone për ceshtje ligjore	2,958	2,480
Të tjera	8,457	5,740
Total	80,405	71,169

Provigjone për ceshtje ligjore:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Gjendja hapesë	2,480	2,870
Zvogëlime	(124)	(505)
Shtesa	602	115
Gjendja në mbyllje	2,958	2,480

27. Kapitali i paguar

Më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, totali i kapitalit aksionar i aprovuar i Shoqërisë përbëhet nga 73,183 aksione, i cili është kapital i paguar me një vlerë nominale për aksion prej 955 lekë si më poshtë:

	31 dhjetor 2018			31 dhjetor 2017		
	Nr. aksioneve	Pronësia %	Lek	Nr. aksioneve	Pronësia %	Lek
NOA						
Cooperatief U.A	1	0.001%	10	1	0.001%	10
NOA Holding N.V.	73,182	99.999%	731,829	73,182	99.999%	731,829
	73,183	100%	731,839	73,183	100%	731,839

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

27. Kapitali i paguar (vazhdim)

Dividendë të paguar

Asambleja e përgjithshme vendosi më 17 maj 2018 and 28 prill 2017 të shpërndaje dividend respektivisht si më poshtë.

	2018	2017
NOA Holdings NV	69,889	68,059
NOA CooperatiefU.A	1	1
	69,890	68,060

Dividendët janë paguar plotësisht në maj 2018 dhe 2017, përkatësisht.

28. Rezerva ligjore

Dispozitat e Ligjit Tregtar kërkojnë krijimin e njërezerve prej 5% të të ardhurave neto të Shoqërisë pas zbritjes së humbjeve të akumuluar nga vitet e mëparshme, derisa vlera e kësaj rezervë të arrijë 10% të kapitalit aksionar të Shoqërisë.

29. Palët e lidhura

Gjatë zhvillimit të veprimtarisë së saj Shoqëria ka hyrë në transaksione të ndryshme biznesi me palët e lidhura. Palët e lidhura, duke përfshirë kompensimin për drejtuesit, me të cilat Shoqëria ka kryer transaksione biznesi janë si më poshtë:

	2018	2017
Detyrimet në fund të vitit		
Llogari të pagueshme për NOA Holding N.V	4,443	-
Grant BFSE Holding B.V	230	2,988
Transaksionet në fund të vitit		
Komisione për drejtimin për NOA Holdings N.V	5,392	5,679
Të drejta shfrytëzimi për NOA Holdings N.V.	3,235	3,407
Shpërblimi i drejtimit të lartë dhe Anëtarët e Bordit	39,234	20,015

Shpërblimi për Drejtorët Ekzekutivë dhe Anëtarët e Bordit që përfaqësojnë grupin kryesor të drejtimit, përfshijnë pagat dhe bonusin e performancës bazuar në miratimin e Këshillit të Administrimit.

30. Analiza e maturitetit të aktiveve dhe detyrimeve

Tabela më poshtë paraqet një analizë të aktiveve dhe detyrimeve në bazë të pritshmërisë të shoqërisë për tu rrimarë ose mbyllur

31 dhjetor 2018	Deri ne 12 muaj	Mbi 12 muaj	Total
Aktive			
Mjete monetare dhe ekuivalente me to	229,028	-	229,028
Hua institucioneve financiare	52,794	-	52,794
Hua dhe paradhënie klienteve neto	1,812,710	2,586,913	4,399,623
Aktive të tjera	23,773	11,428	35,201
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	-	31,242	31,242
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	-	9,836	9,836
Aktiv tatimor I shtyre	-	27,362	27,362
Total active	2,118,305	2,666,781	4,785,086
Detyrime			
Grante	230	-	230
Tatim fitimi i pagueshëm	13,540	-	13,540
Detyrime të tjera	77,447	2,958	80,405
Obligacione të emetuara	1,867	80,000	81,867
Hua	1,594,522	1,948,832	3,543,354
Total detyrime	1,687,606	2,031,790	3,719,396
Neto	430,699	634,991	1,065,690

NOA SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat në mijë Lek, përveçse kur shprehet ndryshe)

30. Analiza e maturitetit të aktiveve dhe detyrimeve (vazhdim)

31 dhjetor 2017	Deri në 12 muaj	Mbi 12 muaj	Total
Aktive			
Mjete monetare dhe ekuivalente me to	272,646	-	272,646
Hua institucioneve financiare	40,664	-	40,664
Hua dhe paradhënie klienteve neto	1,737,943	2,252,416	3,990,359
Aktive të tjera	19,779	11,908	31,687
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	-	27,079	27,079
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	-	20,543	20,543
Aktiv tatimor i shtyre	-	9,498	9,498
Total active	2,071,032	2,321,444	4,392,476
Detyrime			
Grante	2,766	230	2,996
Tatim fitimi i pagueshëm	1,423	-	1,423
Detyrime të tjera	68,689	2,480	71,169
Obligacione të emetuara	-	81,867	81,867
Hua	1,442,621	1,771,112	3,213,733
Total detyrime	1,515,499	1,855,689	3,371,188
Neto	555,533	465,755	1,021,288

31. Angazhime dhe detyrime të konstatuara

NOA ka lidhur disa marrëveshje huaje me bankat lokale ku huatë e marra janë siguruar duke vënë garanci portofolin e saj të arkëtueshme, balanca më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 është si më poshtë:

	2018	2017
Hua dhe paradhënie klientëve	929,861	651,187
Total	929,861	651,187

a) Angazhime për qiratë operative

Më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 Shoqëria është pjesë e disa marrëveshjeve të qirasë operative lidhur me qeranë e zyra të cilat përfundojnë në data të ndryshme. Pagesat minimale të ardhshme për marrëveshjet kryesore janë si më poshtë:

	2018	2017
Afat shkurtër	9,240	11,619
Total	9,240	11,619

Shpenzimet qirasë operative njohur në fitim ose humbje si shpenzim për qiratë për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018 janë 38,920 mijë Lekë (2017: 41,569 mijë Lekë) (referojuni shënimit 14).

b) Çeshtje ligjore

Shoqëria është përfshirë në disa procese gjyqësore dhe procedura ligjore të cilat rrjedhin nga aktiviteti i zakonshëm i biznesit. Bazuar në këshillat e brendshme apo të jashtme ligjore, drejtimi mendon se këto procese nuk do të kenë efekt të rëndësishëm në pozicionin financiar dhe aktivitetin e Shoqërisë.

32. Ngjarje pas dates së raportimit.

Nuk ka ngjarje pas dates së raportimit të cilat kërkojnë paraqitje në pasqyra financiare.